

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. IV. Eucharistia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

tur: quòd, si alii ultra designatos baptizatum teneant, cognationem spirituales nullo pacto contrahant: constitutionibus, in contrarium facientibus, non obstantibus; per quod videtur abrogatum jus antiquum, & statutum, quòd in baptismo duo, in confirmatione unus solum contrahat, qui fuerit, vel fuerint, ab iis, ad quos spectat, designati.

Considera Sac. Cong. Conc. decretum apud Eagnan. in 4. ad cap. ex literis de cognat. spiritali nu. 5. ubi hæc sunt. Cum negligentia Parochi factum esset, ut tres designarentur, & in libro scriberentur, de Sacro baptismi fonte feminam suscipiuri, nempe Titia, Titia, & Sempronius, qui omnes levarunt baptizatum, & tetigerunt, fuit dubitatum, an omnes cognationem spirituales contraxissent cum baptizata: an vero ii tantum duo, qui priores sunt designati. S. Cong. censuit omnes contrahere, si non appareat qui primi sint designati, per cap. fin. de cognat. spir. licet enim Concilium prohibeat plures, tamen non annullat actum.

Et licet præacta respiciam patrilos, adhibitos in baptismo, tamen etiam ad solutionem dubii trahi possunt.

Unde, si uterque fuerit designatus, ambo contraxerunt: si vero unus tantum, & alter, Parocho non advertente, se intrulit in illa susceptione, hic nullam contraxit cognationem spirituales, sed alius, qui erat designatus, juxta receptam Trid. dispositionem loc. cit. ubi: quòd si alii, ultra designatos, baptizatum tetigerint, cognationem spirituales nullo pacto contrahant.

8 Pondera, quòd quamvis plures, quam duo, contrahant cognationem

spirituales, si fuerunt plures designati, ad tenendum puerum in baptismo, adhuc verificatur, quòd Trid. correxerit jus antiquum, quia cap. 1. de cognat. spir. in 6. cit. cognatio spiritualis contrahatur, inter baptizatum, & suscipientis filios, ac uxorem, antea carnaliter cogitam, ut ibi textus: quando per Concilium in baptismo contrahitur inter Patrilos, ac baptizatum ipsum, & illius Patrem, & Matrem: nec non baptizantem, & baptizatum, baptizatique Patrem, & Matrem tantum: & in confirmatione inter confirmantem, & confirmatum, illiusque Patrem, & Matrem, ac tenentem, ut ibi, v. l. 2. c. 7. nu. 8.

Patrilus debet esse confirmatus: nec contraheret affinitatem, nisi confirmatus foret, cap. in baptismo 4. dist. de consecr. Et alius esse debet, quam ille, qui fuit in baptismo, nisi necessitas cogat, cap. in Catechismo dist. cit. Est mortale peccatum in confirmatione plures admittere; quemadmodum in baptismo plures præter unum, & unam. Barbosa in Trid. loc. cit. & Clericatus ubi supra qu. 3. casu 3.

CAPUT IV.

Eucharistia.

1. Eucharistia considerari potest, & ut est Sacramentum, & ut est Sacrificium. De ipsa sub prima consideratione agemus sequenti §. Acturi de ea sub alia in posteriori.

(Rrrr) 2

§. 1.

§. I.

Eucharistia ut est Sacramentum.

Tertium Sacramentum est Eucharistia, seu Sacramentum Corporis, & Sanguinis D. N. Jesu Christi, sub speciebus panis, & vini, realiter contenti, ad spirituales animæ refectionem institutum. Quas species, dum dignè sumimus, Divina Gratia pacimur, & nutrimur.

2. Queritur, quid doceat fides circa hoc Sacramentum?

Resp. Maximè infrascripta. I. Quòd post verba consecrationis, à Sacerdote cum debita intentione prolata, substantia panis convertitur in Corpus Christi, & substantia vini in ejus Sanguinem: ita ut post consecrationem nil substantiæ panis, & vini remaneat, sed sola accidentia: quæ vocantur species Sacramentales. Vide Trid. sess. 13. cap. 4. de Eucharist. ubi: *conversio totius substantiæ panis in Corpus Christi, & totius substantiæ vini in Sanguinem ejus, Transsubstantiatio appellatur.*

3. II. Quòd, ut ibid. Trid. cap. 3. statim post consecrationem verum Dòmini nostri Corpus, verumque ejus Sanguinem, sub panis, & vini specie, una cum ipsius Anima, & Divinitate existere: sed Corpus quidem sub specie panis, & Sanguinem sub vini specie, ex vi verborum; ipsum autem Corpus sub specie vini, & Sanguinem sub specie panis, animamque sub utraque, vi naturalis illius connexionis, & concomitantia, qua partes Christi Domini, &c. inter se copulantur: Divinitatem porrò propter admira-

bilem illam ejus cum corpore, & animæ hypostaticam unionem.

4. III. Quòd tantum sub alterutra specie, quantum sub utraque contineatur: totus enim, & integer Christus sub panis specie, & sub quavis ipsius speciei parte, etiam dum una pars ab alia est separata: totus item sub vini specie, & sub ejus partibus, existit, ibid. Conc. & Florent. in decr. Eugenii.

5. IV. Quòd accidentia in hoc Sacramento sunt sine subiecto.

V. Quòd Sacramentum Eucharistiæ est adorandum adoratione Latriæ. Definitur in Trid. sess. 13. cap. 15. & Canon. de Eucharist. Nam in eo est verè, & realiter præfens Christus Dominus: ex cuius reali præsentia ea adoratio infallibiliter infertur.

6. Queritur, quam sit materia Sacramenti Eucharistiæ.

Resp. Materia proxima sunt species consecrate: materia autem remota, seu pro valida consecratione Corporis, est solus panis triticeus. Florent. in decr. Eugenii; nam iste panis, simpliciter panis nominatur, & est per se utilis, in quo Christus consecravit.

Materia verò consecrationis Sanguinis est vinum de vite, ibid. Florentinum. Cui ex præcepto Ecclesiæ modicissima aqua miscetur Trid. sess. 22. cap. 7. de Sacris. Miss. Quam si Sacerdos licenter non misceret, sacrilegium committeret, sed validè consecraret, si cætera necessaria non omitteret. Sed vide num. 74.

7. Queritur, an panis debeat esse azymus, vel fermentatus?

Resp. Uterque sufficit ad validam consecrationem: definitur in Florent. in decr.

decret. ubi : item, *Diffinitus in azymo, sive fermentato, pane triticeo, Corpus Christi veraciter confici: Sacerdotesque in alterutro, ipsum Domini Corpus conficere debere, unumquemque scilicet juxta sua Ecclesia, sive Occidentalis, sive Orientalis consuetudinem.* Unde peccat gravissimè Latinus, etiam secluso scandalo, consecrans in fermentato, & Græcus in azymo; nam in re gravissima faciunt contra Concilium; nec licet cuilibet privata autoritate discedere à rationabili consuetudine sua Ecclesia. Vide D. Thom. 3. p. cit. qu. 14. art. 4. Et id puto verum esse, sive Latinus sit in Ecclesia Latina, sive apud Græcos existat, quia verba Concilii sunt absoluta, & per se debere, obligationem exprimunt.

Solus itaque panis triticeus, aqua naturali mixtus, igne coctus, non frixus, est materia consecrationis Corporis; quia Christus panem triticeum consecravit: hujus autem Sacramenti materia illa censenda est, qua Christus, Sacramenti institutor, usus est. Addo, quòd panis triticeus apud homines, panis simpliciter, & usualis dicitur; nec alii, nisi in hujus defectum introducti sunt, & in usum veniunt.

8. Unde materia inepta est panis confectus, ex fecale, ex hordeo, spelta, farre, millo, oriza, aliisque: ex quibus, non nisi in defectum tritici, panis conficitur. Idem dicitur de o, confecto ex amydo, quia conficitur ex tritico corrupto, nec censetur panis usualis. Pariter, dum panis ex tritico factus, est variis alterius speciei granis permixtus, ita ut permixtio speciem solvat, & mutet, materia inepta est; si verò modica per-

mixtio foret, ut non impediret, quin simpliciter panis triticeus foret, esset materia idonea, Vide D. Thom. 3. par. 4. 14. art. 3.

9. Item, solum vinum de vite, ex uvis expressum est materia consecrationis Sanguinis; unde inepta materia est, succus ex malis granatis, pomis, piris, vel moris expressus; quia hujusmodi succus non est, nisi similitudinariè, & improprie vinum. Item, materia inepta est agresta, quæ nondum habet speciem vini, sed est in via ad generationem vini. Item acetum, quia est vinum corruptum, & se habet ad verum vinum, sicut cadaver ad animal; unde cautè est legenda Gloss. ad cap. sic in sanctificando distinct. 2. de consecrat. ubi dicit: *de aceto conficitur, si ex vino factum fuit: nullum verò, quia habet speciem vini, in casu necessitatis adhiberi potest: sed non statim expressum de uva in calice offeratur.* D. Thomas cit. art. 5. ad 3. Vinum autem congelatum est materia apta: quia est vinum absolute potabile.

10. Quæritur, *an materia consecranda debeat esse præsens Sacerdoti consecranti?*

Resp. Affirmativè; & præsens esse debet tum physicè, tum moraliter: quod colligitur, tum ex facto Christi Domini, qui panem, & vinum sibi præsentia, & in mensa apposita consecravit; tum ex perpetua Ecclesie praxi, quæ nec panem, nec vinum, nisi præsentia consecrat; tum ex ipsa formæ consecrationis significatione, quæ pronomine demonstrativo, *Hoc, vel Hic*, materiam consecrandam coram Sacerdote, ac proinde physicè, & moraliter, hoc est, se-

(Rr 11) 3 cun-

cundum prudentem hominum existimationem, præsentem, & non nimis distantem, ostendit.

II. *Queritur, an hostia sub aliis in Altari latitans, vel subrus palla, vel in pyxide clausa contenta, vel vinum in calice cooperto existens, conseantur esse præsentia moraliter, quoad effectum consecrationis?*

Resp. Affirmativè; quia, ita recipitur communiter, & in communi hominum usu, ac prudentum iudicio censentur præsentia, sic, ut pronomine, *Hoc, vel Hic* rationabiliter, ut præsentia moraliter, & non distantia demonstrantur.

12. *Queritur, an requiratur, ut Sacerdos ex materia præsentis designet, quam velit consecrare?*

Resp. Affirmativè; quare, si coram se habeat sex formulas, ex quibus quinque velit consecrare, quas tamen non designat, nullam prorsus consecrat; quia non esset major ratio de una, quam de aliâ; nec posset cognoscere, quamnam ex quinque consecrasset. Quare consultius est, Sacerdotem eas formulas velle consecrare, quæ sibi moraliter sunt præsentis, & ad Altare ad consecrandum sunt asportatæ.

13. *Queritur, Sacerdoti N. displicet vinum acerbum, quod à Sacrista datur pro Missa, eo quia est suo stomacho dolorificum, propterea decernit in corde suo, nolle amplius consecrare cum dicto vino, & sibi providet vinum Albanum maturum: cum celebrare intendit, Sacrista clam, & furtivè ex urceolo aufert vinum Albanum preparatum, & in eodem ponit solutum vinum acerbum: quod*

Sacerdos mutationis ignarus, in Missa consecrat, petitur, an validè?

Resp. Negativè, si Sacerdos ita excludit à sua intentione vinum acerbum in Missa consecrandum, & ita determinavit consecrare vinum Albanum, ut omnino noluerit amplius habere pro materia ipsum vinum acerbum, jam à se exclusum, etiam si illud sibi proponeretur consecrandum; nam in casu deficit intentio Sacerdotis, & actio illa dicitur involuntaria; quoniam acerbum, non intentum, ita se habet, ac si non foret materia apta, quantum est ex parte Ministris, qui non vult illud consecrare.

Si verò, cum intentione particulari consecrandi vinum Albanum à se preparatum, retinuit intentionem generalem consecrandi omne aliud vinum appositum in Calice, aptum consecrandi, & actu consecrans habuit intentionem consecrandi vinum, quod est in Calice (sicut quis prudens Sacerdos intendere debet) validè consecrat: quia ea actio est ei voluntaria, & habet intentionem requisitam ad validitatem Consecrationis.

14. *Queritur, an vino in Calice sit admiscenda aqua?*

Resp. Affirmativè, & Florent. in Decret. Eugenii. Ubi: *vino ante consecrationem modicissima aqua admisceri debet: ad significandum huius Sacramenti effectum, quæ est unio populi Christiani ad Christum, &c.*

Dices, ergo non admiscere, non erit mortale: quia modicissima aqua est materia levis.

Resp. Negando consequentiam. Modicissima aqua secundum se est materia levis,

levis, sed impedire totam significacionem, intentam per eam admisionem, res gravissima est; at ea impeditur, dum aqua non admiscetur, Ergo, dum non admiscetur, graviter delinquitur. Nec quis potest excusationem allegare ex parvitate materiæ, quia in casu non datur.

15 Quæritur, *quanam sit forma Sacramenti Eucharistia.*

Resp. Forma consecrationis corporis est hæc; *Hoc est enim corpus meum:* illa consecrationis Calicis: hæc: *Hic est enim Calix Sanguinis mei, novi, & æterni testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis, & pro multis effundetur in remissionem peccatorum.*

16 Sed quæritur, *an omnia verba sint de essentia formæ?*

Resp. Negative; nam *ly enim*, non pertinet ad essentiam formæ consecrationis, cum sine eo vocabulo plenè significetur, & efficiatur Corpus Christi sub speciebus panis, his scilicet verbis: *Hoc est Corpus meum:* Ratio est, quia ea tantum ad formæ essentiam pertinent, quæ à Christo in ipsa institutione fuerunt adhibita, ut id efficiant, quod significant, sed hæc sola verba: *Hoc est corpus meum,* efficiunt consecrationem panis in Corpus Christi, quam significant, ut DD. tenent, conversionem nimirum panis in Corpus, & vini in Sanguinem Christi, quamvis non addatur enim, ergo.

17 Verum illud enim scienter omittere esset gravissimum peccatum, quia quamvis non sit de essentia, est tamen de integritate formæ, D. Thomas cit. q. 78. art. 2. ad 5.

18 At difficultas est, *an de essentia consecrationis vini sint non solum, hæc verba:* Hic est sanguis meus, vel quod idem est, hic est Calix Sanguinis mei; verum etiam, quæ adduntur: novi, & æterni testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis, & pro multis effundetur in remissionem peccatorum?

Resp. Negative, quia sola priora verba significant, & efficiunt consecrationem vini in Sanguinem Christi. Sunt tamen & integritate formæ: vel, ut ait D. Thomas cit. art. 3. in corp. sunt de substantia. Regas ipsum ibid. ubi: *dicendum est ergo, quod omnia prædicta verba sunt de substantia formæ: sed per prima verba, cum dicitur: hic est Calix Sanguinis mei, significatur ipsa conversio vini in Sanguinem, eo modo, quo dictum est in forma consecrationis panis: per verba autem sequentia designatur virtus Sanguinis effusi in passione, qua operatur in hoc Sacramento.* Vide S. Doctorem, & Layman. lib. 5. tr. 4. c. 3. a num. 3. de Eucharist. aliosque in hoc tractatu.

Et nota ex eodem S. Thoma ad primum, quod, cum dicitur: *hic est Calix Sanguinis mei: est locutio figurativa, & ponitur continens pro contento, ut sensus sit: hic est Sanguis meus contentus in Calice, de quo fit hic mentio: quia Sanguis Christi in hoc Sacramento consecratur, in quantum est potus fidelium, quod non importatur in ratione Sanguinis; & ideo oportuit hos designari per vas huic usui accommodatum.* S. Doctor. Verum, quamvis non sint de essentia, non possunt sine gravissimo peccato omitti; videas cap. Cum Martha de celebr. Missar.

19 Queritur, quanto tempore conservetur Corpus, & Sanguis Christi sub speciebus panis, & vini?

Resp. Usque dum species panis, & vini manent in eo statu, ut connaturaliter deberet manere sub ipsis substantia panis, & vini, quando in ipsis foret. Quando itaque in tali statu sunt, ut si panis, & vinum foret sub illis, desinerent esse sub eis, tunc etiam definit sub eis esse Corpus, & Sanguis Christi; ratio est, quia, dum manent in eo statu, in quo connaturaliter deberet manere substantia panis, & vini, tandiū sunt species, seu accidentia panis, & vini, sub quibus tantum, ex institutione Sacramenti debet conservari Corpus, & Sanguis Christi. Poncius disp. 44. qu. 4. nu. 89.

20 Queritur, an Sacerdos communicans sub utraque specie plus gratia recipiat, quam Laicus communicans sub una tantum?

Resp. Nota, quæ Trid. habet, sess. 21. cap. 3. de com. sub utraque specie; ubi hæc sunt; etiam sub altera tantum specie totum; atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi; ac propterea, quoad fructum attinet, nulla gratia necessaria ad salutem eos defraudari, qui unam speciem solum accipiunt.

21 Queritur, quomodo sumptio Eucharistia sit necessaria ad salutem?

Resp. Quod Eucharistia in re, & actu suscepta non sit necessaria necessitate mediū ad salutem, est communis sententia Doctorum. Et patet; nam parvuli baptizati, si statim post baptismum decesserint, salutem æternam absque aduali Eucharistia perceptione obtinent. Et

plures adulti sæpè in ea rerum serie constituantur, in qua Cælestem hunc Cibum sumere nequeunt: ut, qui tempestate jactati, in aquis sepeliuntur: vel, qui repentina morte, in gratia aliquo constituti, aggrediuntur: vel, qui sunt perpetuo amentes, & phrænetici: aut, qui in ultima infirmitate propter vomitum cibum retinere non possunt.

Sed ipsa in voto suscepta tali necessitate necessaria, asseritur à D. Thoma, par. qu. 73. art. 3. in corp. ibi videndum ubi optimo diūcursu id probat.

Quod votum in adultis in actus formales prorumpere, & executioni aliquando mandari debet, juxta verba Christi: *nisi manducaveritis carnem Filii Hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis.*

Propterea DD. Communiter asserunt dari præceptum divinum per se obligatum ad sumendam Eucharistiam. I. In articulo mortis, per modum Viatici: nisi, paulò ante eodem die fuisset sumpta. II. Saltem seicel in anno; idque etiam ex præcepto Ecclesiæ ex cap. Omnis de penit. & remiss. & nos diximus lib. 2. cap. 23. num. 2.

Dices ex adductis verbis: *nisi manducaveritis, &c.* non probatur præceptum sumendi Eucharistiam; alius et iisdem concluderetur mandato divino fuisse omnibus Præcepta Communionis sub utraque specie.

Resp. Negando sequelam. Licet Jure divino sit imperata Communio, non est tamen præcepta sub utraque specie: habetur ex Trid. sess. 21. cap. 1. de com. sub utraque spec. Nec id Textus adductus probat: in quo particula *Et* sumitur pro

pro vel, & particula nisi pro non: adeo ut sensus sit: si neque manducaveritis carnem Filii Hominis: vel, neque biberitis ejus Sanguinem, non habebitis vitam in vobis. In Scriptura, sæpè particula, &, pro disjunctiva, vel, usurpatur; ut Exodi 21. qui percusserit Patrem, & Matrem (hoc est Patrem, vel Matrem) moriatur. Tum quia, qui dixit: nisi manducaveritis, &c. dixit etiam: si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. Joan. 6. Maxime etiam, quia Corpus Christi non est sub speciebus panis exanime, & mortuum, sed unà cum sanguine; nam licet ex vi verborum, Hoc est, &c. directè, & per se ponatur sub illis solum Corpus Christi, tamen propter connexionem, & concomitantiam est sub illis etiam Sanguis ex dictis num. 3. ergo Fideles, qui accipiunt Corpus Christi, etiam ipsius Sanguinem sumunt.

Per accidens posset quis obligari ad sumendam Eucharistiam in multis occasionibus, in quibus per se non obligaretur ex Christi præcepto de sumptione ejus, ut, dum quis cognosceret sumptionem ipsius esse necessariam, ut præservaretur à tentatione aliqua gravi, & peccato mortali. Poncius.

22. Queritur, in quo differant recipere Sacramentaliter, & spiritaliter Sacramentum Eucharistia?

Resp. In hoc, quod recipiens solum secundo modo, spiritali dumtaxat affectu recipit, ut habetur ex Trid. sess. 22. cap. 6. de Sacrific. Miss. Communicans verò primo modo, physice, & realiter species manducat, & in stomachum

Matthæi Cautela Confesi.

transmittit. Vide D. Thom. in 4. qu. 1. dist. 9. art. 1.

§. II.

Eucharistia ut est Sacrificium.

NE inutiliter alibi dicta repetantur, te remitto ad 1. lib. cap. 6. ubi egimus de stipendio Missæ, & cap. 28. de dispositione sacrificantis, & lib. 2. cap. 32. de præcepto audiendi Missam.

23. Ideò hic nota: quod licet interdum nomen Sacrificii in latiori significatione accipiatur pro opere bono, quod ad Dei cultum refertur, tamen non omne tale bonum opus est propriè Sacrificium, quia in Sacrificio propriè dicto aliquid sensibile debet offerri Deo: idque, ad ipsius honorem, & in signum supremi ejusdem dominii in creaturas, ac, quòd sit vitæ, & mortis Author, debet destrui, aut saltem immutari. Sic in Veteri Lege, quidquid Deo in Sacrificium offerebatur, destruebatur, vel immutabatur. Cujus destructione, aut immutatione summum ipsius dominium in res omnes declarabatur.

In ea lege sacrificia inter se distincta erant, materia, forma, & fine. Ex parte materiæ, sic erant distincta, ut, si res oblatæ essent animatæ, ut oves, Capræ, Hædi, Boves, Vituli, Columbæ, Passeres, Turtures, *victima* vocarentur, aut *hostia*; Si inanimatæ, & solidæ, non liquidæ, ut sal, Thus, Triticum, panis, &c. *immolationes*. Si liquidæ, ut Vinum, Oleum, Aqua, Sanguis *libamina* dicerentur.

Ex parte formæ, & finis dividebantur:

(Ssss)

ubi

ubi *hostia* igne tota absumebatur, *holocaustum* erat; quod quidem omnia Dei esse, & supremum ipsius dominium in res omnes protestabatur. In *hostia pro peccato* pars una igni tradebatur, pars altera à Sacerdotibus comedebatur. In *hostia denique pacifica*, seu in *gratiarum actionem*, aut ad *impetrandum beneficium*, partem unam ignis absumebat, alia à Sacerdotibus, & tertia ab offerentibus edebatur.

24. Unde Sacrificium propriè dictum solet à Theologis definiri: *oblatio Rei sensibilis ritu aliquo externo? soli Deo facta à legitimo Ministro: cuius rei destructione, vel immutatione recognoscitur Deus, ut supremus omnium Dominus, & vite, & mortis Author.*

25. Ex quibus sequitur, Sacrificium esse actum externum præstantissimum virtutis Religionis; cum consistat formaliter in eo, quod, dum sacrificamus, intendamus immediatè per alicujus rei destructionem, seu immutationem protestari Deum esse supremum rerum Dominum, eique idcirco immensam gloriam, cultum, & subjectionem deberi. Ex quo fit, ut erga nullum, nisi cum gravissimo peccato, sed solùm erga Deum exerceri debeat. Vide dicta *lib. 3. cap. 3. nu. 72.*

26. Queritur, an in *Missa* offeratur Deo verum, & proprium Sacrificium?

Resp. Affirmativè, sic communiter Catholici omnes. Definitur in *Trid. sess. 22. can. 1. & cap. 2.* habetur. *Et quoniam in divino hoc Sacrificio, quod in Missa peragitur, idem ille Christus continetur, & incruente immolatur, qui in Ara Crucis semel se ipsum cruentè obrulit.*

Quòd habes ex alleg. descriptione Sacrificii, ad quod requiritur, quòd res, quæ immolatur, & sacrificatur, destruitur, vel immutetur in recognitionem supremi domini Dei in res creatas; in sacrificio autem *Missæ*, res, quæ offertur, & sacrificatur, immutatur, non quoad substantiam, sed quoad modum existendi, quatenus Christus per consecrationem ponitur sub speciebus panis, & vini, existens sub illis modo non naturali, sed sacramentali, & definitivo, sicut fit totus sub tota specie, & totus sub qualibet parte speciei, cum antea non esset talis.

27. Unde posset Sacrificium Eucharisticum describi. *Est oblatio Corporis, & Sanguinis Christi, cuius, quoad modum existendi sub speciebus panis, & vini, à Sacerdote facta, immutatione, recognoscitur Deus, ut Supremus Dominus, vitæque, ac mortis Author.* Illung. *Theol. tract. 6. disput. 5. art. 2. §. 1. num. 44.*

28. Cùm itaque per consecrationem Christus sub illis speciebus tali modo ponatur, sequitur, actionem sacrificandi consistere essentialiter, non in oblatione panis, & vini, quæ fit ante consecrationem: nec in oblatione Corporis, & Sanguinis Christi post consecrationem: nec in fractione, & commixtione Sacramenti; nec in sumptione Sacramenti à Sacerdote consecrante facta: nec in sumptione; & distributione fidelibus, sed in Consecratione. Quòd patet. Nam in ea actione consistit actio sacrificandi, quæ fit à Sacerdote in persona Christi; sed sola consecratio fit à Sacerdote in persona Christi, ut bene Becanus *op. cit. de tripl. sacrif. lib. 3. cap. 8. num. 4. discutit.* Et

Et ex isto id fit evidens. Quia, cum in consecratione dicit: *Hic est Corpus meum: Hic est Calix sanguinis mei*, non loquitur in persona propria, sed in persona Christi: non enim est Corpus, & Sanguis Sacerdotis, sed solius Christi: unde dixit Florent. in decret. Eugenii: *Sacerdos enim in persona Christi loquens, hoc conficit Sacramentum.*

29. Unde cum D. Thom. 3. p. q. 82. art. 4. ad 1. dicimus, sacrificium Missæ, sumptum pro actione sacrificandi (nam pro se sacrificata acceptum, dicit Corpus, & Sanguinem Christi Domini) essentialiter consistere in consecratione utriusque speciei. Verum consumptio spectat ad integritatem, vel usum Sacrificii: quatenus Celebrantes debent ipsum Numere, ut participent de oblato Sacrificio, & ipsi opere ostendant, se Sacrificio consentire: ut optimè ibi D. Thomas in corpore.

30. *Dixi utriusque speciei*: quia licet una species sine alia validè consecratur, dum verba Consecrationis à Sacerdote proferuntur circa materiam, idoneam cum debita intentione; tamen illicitè una sine alia consecratur. Nam nunquam licet alio modo Eucharistiam consecrare, quam eam Christus consecravit præcepit; sed Christus utramque speciem indivisivè, consecrandam præcepit, ut loquitur Trident. *sess. 2. cap. 1.* Et ratio est. I. Quia Eucharistia est Sacramentum institutum per modum convivii spiritualis, sed ad rationem convivii potus æquè, ac cibus desideratur. II. Quia Sacrificium incrementum Altaris est commemoratio Sacrificii Crucis, ex Trident. *ibid.* ergo, sicut Sacrificium Crucis

non fuit sine Sanguinis à Corpore separati effusione, ita, nec talis separatio, potest sine Consecratione Panis, & Vini representari.

31. Per hoc enim, quòd una species in eadem Missa consecratur separatim ab alia, explicitè representatur mors Christi. Nam, cum *Sanguis, & non Corpus*, ex vi verborum, *hic est Calix, &c.* ponatur sub speciebus Vini: & *Corpus, & non Sanguis*, sub illis, panis ex vi istorum, *hoc est Corpus, &c.* ex Trident. *cit. num. 3.* sequitur, quòd illa consecratio sit quasi mystica mactatio Christi, quatenus scilicet expressè representat mortem, ejusque passionem, per separationem ex vi verborum Sanguinis à Corpore, Becanus, ubi supra *num. 10.* & Gobat. *tract. 3. Alphabet. sacrifician. num. 8.*

32. Dices, Eucharistia est Sacramentum, ergo non est Sacrificium.

Resp. Negando consequentiam; diversitate ratione est utrumque. Quatenus est Sacrificium consistit in consecratione, destruente substantias panis, & vini, & substituente loco ipsarum Corpus, & Sanguinem Christi sub illarum speciebus. Quatenus verò Sacramentum, non est actio, sed effectus illius actionis; & sub ista ratione importat ipsas species, ut realiter continentes Corpus, & Sanguinem Christi. Deinde, ut Sacramentum, ex opere operato prodest tantum sumentis, si sit in gratia; ut Sacrificium verò prodest ex opere operato, & offerenti, & pro quibus applicatur, si sint sine obice peccati. Tum quia essentia Sacrificii Missæ respicit essentialiter consecrationem utriusque speciei: essentia

(Sss) e autem

autem Sacramenti servatur in unica specie.

33. Hoc Sacramentum variis aliis nominibus insignitur: dicitur, *Primo, Eucharistia*, hoc est, bona gratia, quia gratiarum omnium fontem, Christum continet. *Secundo, Synaxis, & Communio*, quia communicatione Corporis, & Sanguinis Christi Salvatori copulamur, & cum aliis Christi fidelibus in unum Ecclesie Corpus unimur. *Tertio, Viaticum*, quia Christianis in periculo mortis constitutis ministratur, ut viam, quæ ducit ad vitam, in extremis momentis, infinitis periculis septam, inoffenso pede pereurrant.

34. *Quæritur, an Sacrificium Missæ ex opere operato remittat penas existentibus in Purgatorio pro illis oblatum?*

Resp. Affirmative, hoc est de fide tenendum ex Trid. sess. 22. cit. can. 3. ubi: *si quis dixerit, Missæ Sacrificium tantum esse laudis, &c. vel solum prodesse sumentis: neque pro vivis, & defunctis, pro peccatis, penis, satisfactionibus, & aliis necessitatibus offerri debere, &c. & cap. 2. quare non solum pro fidelium vivorum peccatis, penis, satisfactionibus, & aliis necessitatibus: sed, & pro defunctis in Christo, nondum ad plenum purgatis, ritè juxta Apostolorum traditionem offerretur. Vid. lib. & cap. cit.*

Ubi num. 14. habes distinctionem triplicis fructus ex opere operato in Sacrificio. *Generalissimi* pro tota Ecclesia. Qui dici potest infinitus Syncategorematicè, quatenus cum debeat Fideli- bus omnibus, non minuitur ex ipsorum numero, adeo ut minus de eo singuli percipiant, quando numerus Fidelium

est major, & plus, quando est minor. Nam, ut notat Bord. *op. posth. cap. 9. n. 1.* unicuique fideli capaci applicatur certa portio, soli Deo nota, sic, ut in concursu hujus sanctæ participationis unus alteri non præjudicet.

II. *Specialissimi, seu personalis* pro ipso Sacerdote, qui, utpote personalis, est personæ affixus; & propterea alteri inapplicabilis contra Bordonum *cap. 8. num. 40.* asserentem adversus Pasqualigo postea Sacerdote alteri applicari, gratis tamen, & sine ulla mercede privando se illo. Quod meo videri non videtur stare cum hoc, quod sit personalis, & personæ celebrantis ex Christi institutione affixus, & determinatus.

III. *Specialis, seu mediæ*, qui debetur ei, pro quo, vel quibus Missa applicatur: iste diminuitur in singulis, ita quod Missa minus prodest singulis, cum pro pluribus applicatur, ac prodest uni, cum solum pro ipso uno sacrificium offerretur: unde, quo participantes sunt plures, eo minores fiunt portiones ex eodem fructu, in eas distributo, & ita necesse est, ut singuli quid minus participent. Hinc est. Quod pro unica Missa Sacerdos non potest plura stipendia recipere, & eodem omnibus satisfacere juxta dicta *loc. cit.*

35. *Quæritur, quid sit applicare sacrificium alteri?*

Resp. Est sicut à Sacerdote offerri Deo pro eo, pro quo, vel ex charitate (ut cum nullum accepit stipendium) vel justitia, ut, dum stipendium recepit, Missam celebrat.

36. *Quæritur, an Missa mali Sacerdotis tantum valeat, quantum innocentis?*

Resp.

Resp. Affirmativè, ex opere operato, ut ibi n. 5. improbitas enim Sacerdotis non potest inficere sacrificium à Christo institutum, quin efficaciter operetur, & applicet meritum passionis ejus eis, pro quibus applicatur, si obicem non invenerit. Nam in eo Christus, Deo infinitè gratus, est principalis offerens, & res oblata, lege Trid. sess. cit. cap. 2. ubi: *in d. vino hoc Sacrificio, quod in Missa peragitur, idem ille Christus continetur, & inveniunt immolatur, qui in Ara Crucis semel se ipsum crucentè obtulit: & infra: una enim eademque est hostia: idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui se ipsum tunc in Cruce obtulit, sola offerendi ratione diversa. Et facit, quod habet sess. 7. can. 12. de Sacram. in gen.*

37. Quæritur, post consecrationem moritur Paulus Sacerdos, alius ei substituitur, petitur, an iste possit Missam applicare pro suo arbitrio?

Resp. Negativè, quia præsumitur, Paulum Sacrificium applicasse; communiter enim applicatio fit ante consecrationem in memento vivorum. Tum quia Sacerdoti substituto à Rubric. Miss. tit. 10. de defect. in minister. aliud non conceditur, quàm, ut Missam, expleat ab illo loco, ubi ille desit.

38. Quæritur, an Crematio Thuris, Cera, Olei, Aspersio aquæ benedictæ in honorem Dei facta, sint Sacrificia?

Resp. Negativè, licet enim propter eorum immutationem, & destructionem videantur aptæ ad protestandum Deum esse Authorem vitæ, & mortis, tamen, quia ad hoc non sunt instituta ex potestate Christi, Ecclesiæ collata, sa-

cificia non sunt. Verum itaque, & unicum Sacrificium in lege nova est illud Altaris, omnium Sacrificiorum consummatio, & perfectio. Trid. cit. cap. 1. Illæ sunt solum Religiosus ritus, & caremoniz Sacre, sed non sacrificia.

39. Quæritur, an celebrans sine notitia rubricarum peccet mortaliter.

Resp. Affirmativè, quia exponit se periculo errandi in materia gravissima, ut est Sacrosanctum Missæ Sacrificium, vide dicta lib. 1. c. 28. in fini, ac Bullam B. Pii V. appositam in fronte Missalis, & Trid. sess. 22. de Sacrif. Miss. can. 7.

40. Quæritur, an Sacerdos existens in mortali, & administrans Eucharistiam fidelibus, mortaliter peccet, nisi prius vel confiteatur, vel actum perfecte, contritionis eliciat?

Resp. Affirmativè, habetur ex D. Th. in 4. dist. 24. qu. 1. art. 2. §. ad 5. quest. ad 4. ubi hæc sunt: *dicendum, quod quando cumque exhibet se in aliquo actu, ut Ministrum Ecclesiæ, mortaliter peccat: & toties mortaliter peccat, quoties hujusmodi actum facit. Sacerdos autem in ministranda Eucharistia, se habet, ut minister Ecclesiæ, & actum suo Ordini deputatum exerceat. Habetur ex Rituali Romano tit. de Sacrament. administrat. Ideo debet saltem per contritionem perfectam se ad statum gratiæ reducere, ex libi dictis.*

41. At quæritur, an peccent, qui scientes Sacerdotes esse in mortali, ab eodem Eucharistiam accipiunt?

Resp. Est procedendum cum distinctione, quàm exhibet sequens D. Th. doctrina loc. cit. ad 3. ubi: *dicendum, quod quamdiu minister Ecclesiæ, qui est mortali,*

(S s s s) 3 li,

li, ab Ecclesia sustinetur, ab eo Sacramentum recipere, ejus subditus debet, quia ad hoc est ei obligatus: sed tamen propter necessitatis articulum non est tutum: quia cum induceret ad aliquid sui Ordinis exequendum, durante tali conscientia, quod ille in peccato mortali esset; lege dicta lib. 1. cap. 10. num. 8. & sup. cap. 1. num. 14.

42. Queritur, an Subdiaconus, vel Diaconus in servientes in Missa Sacerdoti, si sint peccato mortali gravati, & ab eo, vel per Confessionem, aut contritionem perfectam non se emendant, mortaliter peccent?

Resp. Affirmative ex eodem. S. Doctore ibid. ad 5. qu. ubi: quod lex praecipit, ut homo juste ea, qua sunt justa, exequatur: & ideo quicumque homo, quod sibi competit ex ordine, facit indignè, quod justum est, injustè exequitur, & contra preceptum legis facit, ac per hoc mortaliter peccat. Quicumque autem cum peccato mortali aliquid sacrum Officium pertractat, non est dubium, quin indignè illud faciat: unde patet, quod mortaliter peccat: & ex his ad dubium.

43. Sed petitur, An applicatio Sacrificii fieri debeat ante consecrationem in primo memento, vel ante; an verò applicari possit etiam in secundo memento?

Resp. Res est sub lite: utrinque sunt Doctores: resolutio pendet ab eo, an Sacrificium essentialiter consistat in sola consecratione utriusque speciei; an verò etiam communio, & consumptio hostiae, quae fit à Sacerdote pertineat ad illius essentiam: qui hoc secundum tenent apud Dianam Coord. 10. 2. resol. 53.

tradunt posse Sacrificium applicari, etiam in secundo memento; pro qua sententia Fagnan. in 3. ad cap. Cum creatura de celebrat. Missar. nu. 19. hac habet. Juber enim Canon in singulis Missis vari pro Defunctis ut in cap. penult. de consecrat. dist. 1. Cui precepto ab universa Ecclesia satis fit per preces in secundo memento, in quo dicitur, ipsis, Domine, & omnibus in Christo quiescentibus. Et ita S. Congr. Concilii intellexit decretum cap. 4. ses. 25. in illis verbis Commemoratio fiat: censuit enim posse satisfieri per intentionem applicationis Missarum per preces in secundo memento, & per collectas in illis Missis, in quibus collecta fieri possunt. Nos verò quia supra nu. 29. cum D. Thoma diximus Sacrificium essentialiter consistere in consecratione utriusque speciei, dicimus applicationem Sacrificii debere fieri ante ipsam consecrationem; ratio est, ut ait, Turrinus directior. Sacrificant. p. 1. sect. 3. cap. 5. ad fin. quia applicare Sacrificium nil aliud est, quam offerre actionem Sacrificandi in obsequium Dei; Sed in hac opinione actio sacrificandi transit, quia in consecratione consistit, & fructus Sacrificii non potest stare in suspensio. Ideo Sacerdos, qui, vel ex justitia, vel charitate Sacrificium pro vivente, vel pro defuncto offert, & optat meliori modo, quo potest, prodele, tutiorem amplectatur partem; quam si ex justitia celebrat, tenetur sequi, quia agitur de damno tertii; nec debet applicationem incertam reddere pro certo stipendio. Sed, si ex charitate celebret tutiorem partem etiam sequatur, ut prudenter agat, & profit; ut etiam loc.

cit. tenet Diana, & Quarti ad Rubric. Missalis appendix de Sacrific. q. 2. punct. 11. dixit consulendum esse, ut applicatio fiat semper ante consecrationem.

44. At petitur. *An intentio applicativa Sacrificii debeat esse necessario actualis, vel virtualis, an vero sufficiat habitualis?*

Resp. cum Quarti cit. punct. & Diana ibid. resolu. 51. & 52. Felice examen ordinand. to. 3. p. 1. cap. 2. nu. 237. Quod sufficit habitualis, licet enim juxta dicta lib. 3. cap. 3. n. 87. intentio habitualis non sit satis ad efficiendum Sacramentum, vel Sacrificium, quia ad hoc requiritur intentio passiva, & voluntas imperans potentis externis operari (quod non potest convenire intentioni non perseveranti actualiter in se, vel virtualiter in aliquo effectu sui) sufficit tamen ad applicandum valorem, seu fructum sacrificii faciendi prout, vel pluribus juxta conventionem cum Benefactore factum, tum ex alia intentione actuali, vel virtuali; etenim ad applicandum fructum Sacrificii non est necessaria intentio factiva Sacrificii ex alia faciendi, movens ad sacrificandum, & respiciens fructum, ut effectum; sed sufficit, ut respiciat illum, ut objectum, ad quod sufficit voluntas non factiva, sed volitiva, qua donem, vel transferam ipsum fructum; quod anticipatè potest fieri; ita possum hodie applicare Sacrificium, quod cras, vel infra aliquos dies celebrabo, manebitque ei applicatum, licet de eo nihil amplius cogitem, modò non habeam voluntatem contrariam ante celebrationem, quia voluntas in tali casu non debet movere me ad aliquid ulterius

operandum; sed satis est, ut ego cum intentione actuali, vel virtuali sacrificem.

Concordat Gobat *Theol. experiment. de Sacrament. tr. 3. cas. 5. sect. 3. nu. 162.* Abellii tamen *Medull. Theol. p. 2. cap. 1. de Sacrament. sect. 11. §. 5. num. 5.* requirit actualem, si non adsit virtualis; propterea actualis est consulenda, vel virtualis habenda. Videri possunt Rubricæ Missalis *tit. de can. Mis. usque ad consecrat. & §. sequent.* Memento tamen, quod *Memento*, prout in Canone, non est momento peragendum.

45. Sed quid, *si Missa ex oblivione nulli applicaretur quoad fructum mendium ex opere operato, cumam censendus ille fructus?*

Resp. In casu, sicut, dumis, pro quo Sacrificium applicatur, fructu non eget, vel est incapax, remanet in thesauro Ecclesie. Gavant. p. 2. tit. 8. nu. 3. & Felix num. 241.

46. Si autem quæras, *an fructus ille medius, qui debetur ei, pro quo Missa applicatur, sit infinitus.* Videas dicta *Offic. Cur. Ecclesiast. cap. 10. nu. 54. & 55.* Ubi diximus esse infinitum ex parte Christi, seu in actu primo; aut in radice, ut ait Gavantus; vel quoad sufficientiam, ut alii loquuntur; finitum verò in actu secundo, & ex parte applicationis, actualis influxus, & effectus producendi: ad effectum enim finitum applicatur. Quod oritur ex mera voluntate Christi, cujus interpretes est Sancta Mater Ecclesia, qua pro eadem re plures Missas offerre consuevit. Id autem Christus voluit, ut per iteratas oblationes frequentius recoleremus memoriam mortis, quam pro nobis in Cruce sustulit.

ruit. Ulterior ratio est, quia Sacrificium ex opere operato, seu ex vi institutionis à Christo factæ habet vim applicandi nobis merita, & satisfactiones Christi: eaque alicui applicat, cum à Sacerdote pro eo celebratur. Congruum autem fuit, ut nobis applicaret modo finito, ut sapius à Fidelibus frequentaretur. Aliàs nec Legata relinquerentur, nec Capellaniz erigerentur, nec frequens esset augustissimi Sacrificii oblatio. Felix cit. num. 134.

Et hic notandum cum Mauro Theol. tom. 3. lib. 12. qu. 207. num. 9. distinguente in Sacrificio effectum generalem, & specialem ex opere operato, quod effectus generalis non minuitur in singulis, ex eo, quod Sacrificium applicetur pro pluribus; specialis verò in singulis minuitur, ut dixi à nu. 34. Ideo cum obligamur applicare Missam uni tantum, obligamur ad illi applicandum totum hunc effectum specialem, licet effectus generalis juxta formam Canonis (in *psimis, &c.*) omnibus æquè applicetur. Et statim subdit. Hinc patet: quare, qui accipit elemosynam pro Missa uni applicanda, non potest illam quoad fructum specialem applicare alteri; sed accepta elemosyna, vel pacto inuito, tenetur ex justitia illi quoad eum fructum totum applicare, aliàs non satisfacit suæ obligationi; quoniam fructus ille minuitur pro eo, si sacrificium applicetur, etiam alteri. Hæc ex allegato, & cum eo Scotista Poncius, & Herinc.

47. Quaritur. Sacerdos N. exponit Confessario, sum indoctus, nec intelligo particulam illam in Missis Defunctorum: libera, &c. de panis inferni, &

de profundo lacu: de ore leonis, ne absorbeat eas Tartarus, ne cadant in obscurum, &c. prout cum cerebro, vi possum cogitationem de damnatis depellere, suggerentem eos quoque sacrificiis juvari. Quid Confessarius est futurus?

Resp. I. Quod pro damnatis sacrificium offerri non potest, sive cum peccato mortali actuali, sive cum originali decesserint, ut expressè docuit Augustinus lib. 3. de anima, & ejus orig. capit. 12. Noli credere, ait, nec dicere, nec docere Sacrificium Christianorum pro iis, qui non baptizati de corpore exierint offerendum, si vis esse Catholicus. Ibi S. Doctor voluit revocare ab errore eos, qui utique catholicè tenebant parvulos nasci peccato originali infectos, sed hæreticè postea asseriebant eos potuisse salutem consequi, licet decessissent sine baptismo, modò pro eis sacrificia applicarentur, in quo omninò errabant.

48. Quod dictum est de parvulis sine baptismo defunctis, ut eis non proficiat sacrificium, valet, & de adultis mortuis in peccato mortali; omnes enim sunt irreconciliabiles hostes Dei, & in termino panis æternis ab irrevocabili Dei judicio additi.

II. Quod Infernus idem est ac locus subterraneus circa centrum terre, ubi, & damna torquentur, sinus erat Abrahæ, & est Purgatorium, ac Limbus peccatorum in originali peccato defunctorum, ut notavit Tirinus comment. in Scriptur. to. 2. contr. 4. nu. 16. quæ loca sunt distincta, & diversa; Hinc verba illa, Libera eas de panis Inferni significat, ut Deus virtute Sacrificii liberet

de Purgatorio animas justorum, qui in eo subeunt pœnas pro peccatis remissis, vel venialibus, pro quibus hic viventes plenè non satisfecerunt.

III. Quòd *Lacus* aliquando sumitur pro carcere. *Danielis 6. Miserunt eum in lacum leonum. Genes. 40. Hic innocens in lacum missus sum.* Unde Purgatorium metaphorice carcer dicitur, & ab isto carcere oratur Deus, ut animas Fidelium in eo existentium liberet.

IV. Quòd *Leo* in Scriptura sepè sumitur pro Diabolo; *Prima Petri 5. Anima enim purgantes igne infernali torquentur, & à Demonibus tantò acrius, quantò citius exire debent de loco tormentorum.* Hinc verba illa *de ore Leonis*, idem significant, ut eas Deus liberet de viribus Diaboli. *Turrin. cit. par. 3. sect. 3. cap. 3.*

V. Quòd *Tartarus* est profundissimus inferorum locus, *Laurentii Amal. onomast.* & licet aliquando accipiatur pro inferno damnatorum, *2. Petri cap. 2.* Hic tamen ejus nomine venit Purgatorium per *Gobat cit. num. 173.* Quare, *ne absorbeat eas Tartarus*, sensus est, fac, Domine, ne Purgatorium eas amplius detineat; quem sensum habent alia, *ne cadant in obscurum*: hoc est, ne, per actò hoc Sacrificio, permittas adhuc eas in obscuris terræ carceribus cremari. *Sed miser Sanctus Michael representet eas in lucem sanctam*: hoc est, fac, ut per hoc sacrificium pœnas debitas exsolvant in totum, ut hinc plenè mundatas eas S. Michael ducat in lucem cœlestis gloriæ.

Quocirca utiliter, & fructuosè pro animabus existentibus in Purgatorio *Sacramenti Mattheucci Cautela Confess.*

sacrificium applicatur; præcipuè ut est satisfactorium, ut à peccatis, hoc est, peccatorum panis solvantur. *Trident. sess. 22. cap. 2. & dixi supr. num. 34.*

49. Quæritur, an Sacrificium possit applicari Infidelibus, & hereticis viventibus?

Resp. Eis directè non licet illud applicare, quia cum non sint membra corporis Ecclesiæ, de ejus suffragiis participare nequeunt; Sicut enim quoad fructum generalissimum, & intentione generali est Sacrificium offerendum pro omnibus orthodoxis, atque catholica, & Apostolica fidei cultoribus; & etiam pro omnibus in Christo quiescentibus, ut ex *Canone*; ita intentione speciali quoad fructum medium applicandum est pro unitis, & non præcis ab Ecclesia, ac fidelibus defunctis. Unde dixit Augustinus *cit. lib. de anima, cap. 9. Quis enim offerat Corpus Christi, nisi pro eis, qui membra sunt Christi?*

50. Indirectè tamen pro illis, & excommunicatis non toleratis licitè Sacrificium offerri potest; quatenus scilicet offertur pro incremento, & exaltatione Sanctæ Matris Ecclesiæ, qua per conversionem Infidelium, & hereticorum, ac resipiscenciam censuratorum maxime fiunt, ut dixit *Abellii cit. §. 4.*

51. Potest tamen Sacerdos in Missa privatim pro Paganis, Judæis, & Hæreticis orare. *Gavantus cit. & Durandus de Ritib. Eccles. lib. 2. cap. 33. num. 20.* Et habetur ex Augustino in *psal. 65. num. 5.* ubi ait: *quicumque in Ecclesia estis, nolite insultare eis, qui non sunt intus; sed orare potius, ut intus sint.* Et *Epist. 217. cap. 7. ad Vitalem.* Ubi

(T t t) audic-

audieris Sacerdotem Dei ad ejus Altare populum hortantem ad Deum orandum, vel ipsum clara voce orantem, ut incredulas gentes ad fidem suam venire compellat, non respondebis, Amen? Licet enim isti de communibus Ecclesie suffragiis participare non possint, quia cum societate non communicant, non est tamen vetitum, ut quis pro illis, precibus privatis orare valeat.

Eadem ratio probat de excommunicatis non toleratis, ut sunt publici Clericorum percussores, & nominatim excommunicati denunciati, juxta constitutionem ad evitanda Martini V. quam refert lib. 2. cap. 35. num. 16. vel ita notorie excommunicati, ut nulla possit tergiversatione celari, aut juris suffragio excusari, ex const. Leonis X. *Primitiva sub la 20. §. 24. Bullar. 10. 1.*

§ 3. *Quæritur, an Sacrificium applicari possit quoad fructum medium pro existente in mortali?*

Resp. Affirmative, quia ei prodest, ut est impetratorum auxiliorum ad conversionem; ad quem fructum dumtaxat præsumitur habere consensum implicitum, Felix num. 239. Dicitur, ut est *impetratorum*, quia ei pro tunc non prodest, ut est satisfactorium pro pena; ut enim pena peccati relaxetur, debet quis esse in gratia sanctificante constitutus, alias ponit obicem quoad istum effectum; nam ut ista remittatur, debet antea culpa esse remissa. Abellii

54. *Quæritur, an Sacerdos scienter celebrans in Ecclesia polluta sit suspensus, vel irregularis?*

Resp. Non est ipso jure suspensus, sed est suspendendus, cap. *Is, qui de sent.*

excom. in 6. Nec est irregularis, ut dicit Off. Cur. Ecclesiast. cap. 7. n. 8. quia pollutio Ecclesie non est censura: peccat tamen mortaliter.

Ecclesia autem polluitur, I. Per homicidium voluntarium, & injuriosum, vel saltem contra reverentiam loco sacro debitam commissum; per mortem nimirum Judicis sententia in Ecclesia illatam, licet sit absque sanguinis effusione.

II. Per humani Sanguinis voluntariam, & injuriosam effusionem, non quidem ex naribus fluentem, sed ob percussorem injuriosam in ea factam, etiam si periculum mortis non subsit.

III. Per illicitam copulam, aut humani seminis effusionem, ac publice notam, cap. *significasti de adulter.* adeo ut in prioribus etiam casibus ad violationem requiratur notorietas actuum talium, quibus violata fuit Ecclesia; & ab eo tempore censeri debet polluta, quo per rei evidentiam, aut rei confessionem innotuerunt delicta, quibus Ecclesia polluitur.

An autem per copulam conjugalem polluat Ecclesia? Utrique sunt DD. Sed omnes excipiunt casum necessitatis, quo scilicet conjuges diu in Ecclesia conlasi morari debent, ut ibid. Notavius. 10. Pinhing. *compend. lib. 3. tit. 40. §. 3. De la Crux direct. consi. de Sacrif. Missa 93. num. 3.*

IV. Per sepulturam hominis excommunicati non tolerati, & vitandi: & per sepulturam hominis infidelis & non baptizati; quibus casibus exhumationem debet talis sepulchri cadaver, ac feras proici, cap. *Consuluit de consecrat. Eccles.* In istis casibus violatur Ecclesia per

per eorum sepulturam, licet culpa nulla fiat, quando in prioribus culpa requiritur. Vide *loc. cit.*

55. Missa celebrari debet in Altari lapideo ab Episcopo consecrato, *capit. Nullus Presbyter 1. dist. cap. Altaria si non ibid.* Vel ad minus debet esse tabella lapidea ab Episcopo consecrata tantæ magnitudinis, ut pedem Calicis cum Patena capere possit, ut *praxis docet, & habetur ibi num. 21.*

56. Missas celebrare non licet in Ecclesia etiam consecrata, si violata, aut polluta fuerit, nisi prius reconcilietur ab Episcopo. *Abellii cit. §. 8. num. 4.* Nec in noviter erecta potest, nisi saltem præcedat simplex benedictio ipsius ab Episcopo, vel de ejus licentia à simplici Sacerdote facta, vel saltem ejus permisso. *Piasc. prax. p. 1. cap. 2. art. 4. nu. 4.* Ex privilegio verò, aut dispensatione Papæ potest celebrari in Oratorio privato non benedicto. *Felix nu. 318.* Cujus generis sunt illa, quæ à Sancta Sede conceduntur nobilibus in propriis domibus; sed priusquam pro executione Brevis Episcopus concedat licentiam celebrandi Missam, debet visitare locum, an sit aptus, & decens, ut dixi *Offic. Cur. cap. 10. §. 3. nu. 77. ubi num. 87.* notavi, quibus diebus non possit in eis celebrari, & *num. 75.* quinam audientes in eis Missam satisfaciant præcepto de Missa audienda; & de oratoriis DD. Cardinalium, & Episcoporum.

57. Cum extra Ecclesiam tempore necessitatis, ut terramotus, in castris, &c. Missa celebranda est, est obtinenda licentia ab Episcopo, si facile adiri potest. *Abellii citat. num. 3.*

58. Extra diem Nativitatis Domini plures unica non possunt Missa celebrari, *cap. Consulisti de celebrat. Missar. contra Ameno de panis. tit. 8. §. 3. num. 29.*

59. Celebrandum est cum vestibus, benedictis ab habente potestatem, ad eò ut sit ex Toletò mortale cum ipsis non benedictis, aut notabiliter immundis; & laceratis celebrare.

60. Vestes benedictionem perdit, cum notabiliter franguntur, ut non sint aptæ ad decentem usum, ad quem benedictione destinantur.

61. Calices verò, & Patenæ consecrationem amittunt cum notabiliter sunt exaurata ea parte, qua contingunt Corpus, & Sanguinem Christi; egentque nova consecratione, cum de novo ea parte deaurantur, ut idem *Abellii*; & ego *cit. cap. 7. Off. Cur. num. 22.* Contra Felicem *num. 332.* Ubi contra praxim Ecclesiæ scripsit, Calicem deauratum non esse iterum consecrandum, si sit materiæ aptæ. Nec ejus ratio concludit, quæ dicit per deurationem novam non amittere consecrationem: quoniam aurum totum, in quo fuit prior consecratio facta, remotum est, & novum in totum appositum.

62. Sacerdoti non licet sacrificare, si nullus sit, qui ministret urceolos, & respondeat, *cap. Hoc quoque dist. 1. de consecrat.* Minister debet esse vir, non femina. Unde *Suarez, & Sotus* apud *Abellii §. 8. nu. 9.* Satius esse judicant, si urgeat necessitas Missam absque ministro celebrare, quam feminam ad Altare respondentem, & ministrantem adhiberi. Dicitur *ad Altare*, quia nihil
(Ttt) 2 vide-

videtur ob stare, ut notavit idem Suarez apud cit. & Felix num. 343. Quod in Monasteriis Monialium, Sanctimonialis, aliqua ex loco remoto respondeat celebranti; hoc ex ipsis refero; sed ab eis peterem, quis ministrabit urceolos? ergo adhibendus est vir.

63. Queritur, Sacerdos celebravit centum Missas sibi à Petro commissas, fide prestata de stipendio persolvendo, quod postea solvere detrectat; Inmerca alia Missa ab eodem ipsi commendatus, stipendio anticipatè soluto; petitur, an Sacerdos possit pecunias receptas sibi retinere in compensationem antiqui sui crediti?

Resp. Negativè, quia pecuniæ illæ, ut subsunt novo contractui, & ex mutua conventionione partium sunt data, & accepta; non nisi cum novo onere, & ad effectum alium diversum ab extinctione debiti antiqui; & ex tunc alterius conditionis esse incipiunt; & idcò à nullo privata auctoritate nequeunt ab onere suscepto occultè separari. Ut optimè De la Fuente Hurtado *Theol. re. dissert. 23. cap. 6. nu. 56.* Ubi nu. 55. tradit, quod regula generalis fit, ut nulla opinio speculative probabilis licitè ad praxim deducitur, cum usus eius vetatur lege certa charitatis obedientiæ, vel justitiæ, aut cuiusque alterius virtutis, ut est ex terminis notum, & agendo de usu ipso compensationis occultæ est inter DD. receptum. In casu autem lex satis certa justitiæ compensationem vetat.

64. Sed quid, si Sacerdos pecunias sibi datas titulo novi stipendii, ostenderet exterius se illas acceptare, & obligationem suscipere dicendi Missas, pro

quibus confertur, interius autem contrarium animum haberet, & potius ea veller accipere per modum compensati-
nis debiti Antiqui?

Resp. Modus iste contrahendi est omninò injustus, idcò reprobandus, ut potè à priori debito omninò independens; & licet debitor injustè agat non solvendo antiquum debitum; non idcò creditori licet aliam injustitiam facere, ut creditum suum compenset. Petrus enim privaretur valore, ac fructu, quem iure optimo sperabat sibi, aut suis ex effectiva oblatione sacrificiorum, quæ titulo oneroso commendavit, non commendatus huic, sed alteri, à quo non deciperetur. Idcò hic ex allegato notandum, quòd in contractibus onerosis, qui alium decipit, & decipiendò est causa vel gravis damni emergentis, vel magni lucri cessantis, sua fictione adversus justitiam peccat, & utrumque tenetur restituere.

Ceterum ipse Petrus tenetur ad solutionem antiquioris debiti, & reparandas expensas, quas Sacerdos fecisset in recuperando stipendio illo promisso; nec posset Sacerdos damnum sibi compensare minuendo numerum Missarum, pro quibus jam pecunias accepisset, contra Felicem num. 258. propter rationes superius ponderatas.

65. Ponitur. An si capitale in totum pereat, vel ea deteriores, ut fructus non sufficiant ad justum stipendium, habens onus celebrandi in primo casu possit missas omittere; & in secundo possit eas reducere ad ratam justi stipendii?

Affirmat Felix num. 259. appellans Bordonum, Averlam, & alios, Negat Tam-

Tamburinus, quem sequor ob decreta S. Congr. Concilii in const. Nuper Innoc. XII. De celebrat. Missarum ad primum, & tertium, ib. videnda. Nec degit, quod ex allegatis ipse refert, nimirum ea decreta loqui de stipendio tenui scienter acceptato, & pariter de stipendio incongruo scienter recepto post congruam taxam ab Ordinario factam; Nam sensus decretorum videtur prorsus absolutus. Tum quia in Constitutione prohibetur omnibus privatis personis declaratio, & interpretatio Decretorum; sed in casibus particularibus recurritur ad Sacram Congregationem Concilii pro resolutione, & ita praxis servat, & cum lex loquatur, speculationes debent filere. Cetera videantur in d. Constitutione, & cap. 6. lib. 1. & loc. cit. Offic. Cur.

§. III.

Constitutio Innocentii XII. super celebratione Missarum.

Nuper à Congregatione Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum prodierunt Decreta tenoris infrascripti, videlicet.

„ Alias super celebratione Missarum,
 „ ac prohibitionem illas moderandi, seu
 „ reducendi absque Sedis Apostolica li-
 „ centia, nec non super eadem oneribus
 „ perpetuis suscipiendis, & Religi-
 „ orum numero ultra redditus,
 „ & consuetas elemosynas locorum
 „ Regularium non habendo, emana-
 „ runt ab hac Sac. Congregatione S. R.
 „ E. Cardinalium Concilii Tridentini

„ Interpretum, auctoritate per fel. rec.
 „ Urbanum Papam VIII. illi specialiter
 „ attributa, quam plura Decreta teno-
 „ ris sequentis.

„ §. I. Cum sæpè contingat in quibus-
 „ dam Ecclesiis, tam magnum Missarum
 „ celebrandarum numerum, ex variis
 „ Defunctorum relictis, aut piorum ele-
 „ mosynis impositum esse, ut illis pro
 „ singulis diebus præscriptis nequeat
 „ satisfieri, & tamen nova onera Missa-
 „ rum in dies suscipiantur: indeque
 „ fiat, ut depereant piæ Testamentum
 „ voluntates, obstructa Benefactoribus
 „ fides violetur, Defunctorum animæ
 „ suffragiis priventur, Ecclesiis debitus
 „ subtrahatur cultus, ac Christi fideles
 „ gravi scandalo affecti, plerumque à si-
 „ milibus charitatis operibus retrahan-
 „ tur: Cumque his malis maximum inter
 „ cetera fomentum præbeat, aut quod
 „ ii, qui Missas supra vires celebrandas
 „ suscipiunt, sperent illas brevi ad pau-
 „ ciores numerum à Superioribus re-
 „ ductum iri: aut quòd Ecclesiis, forte
 „ pecuniarum absumpta, plerumque na-
 „ da remaneant onera Missarum absque
 „ ullo emolumento: aut quòd elemosy-
 „ na præ illis celebrandis sit adeò tenuis,
 „ ut non faciliè inveniantur, qui velint
 „ huic se muneri subicere, & redditus
 „ Ecclesiæ, aut Monasterii adeò exi-
 „ gui, ut Sacerdos pro necessaria sua
 „ sustentatione novis se oneribus ob-
 „ stringere compellatur. Sacra Con-
 „ gregatio Cardinalium Concilii Tri-
 „ dentini Interpretum animadvertens
 „ facturam se rem Deo gratissimam,
 „ charitativè, ac iustitiæ maximè con-
 „ sentaneam, si pro vitiis fatagat,
 „ hunc

(Ttt) 3

hunc

„ hunc teterrimum abusum è Christiana
 „ Republica convellere, atque eradica-
 „ re : Sanctissimi D. N. Urbani Divina
 „ providentia Papæ VIII. auctoritate si-
 „ bi specialiter attributa infrascripta
 „ Decreta edidit.

„ §. 2. Ac primò districtè prohibet,
 „ atque interdicit, ne Episcopi in Dia-
 „ cesana Synodo, aut Generales in Ca-
 „ pitulis generalibus, vel aliàs quoquo-
 „ modo reducant onera ulla Missarum
 „ celebrandarum, aut post idem Con-
 „ cilium imposita, aut in limine funda-
 „ tionis: sed pro his omnibus reducen-
 „ dis, aut moderandis, vel commutan-
 „ dis ad Apostolicam Sedem recurra-
 „ tur. Quæ, re diligenter perspecta,
 „ id statuet, quod magis in Domino ex-
 „ pedire arbitrabitur: alioquin redu-
 „ ctiones, moderaciones, & commuta-
 „ tiones hujusmodi, si quas contra hu-
 „ jus prohibitionis formam fieri conti-
 „ gerit, omninò nullas, atque inanes
 „ decernit.

„ §. 3. Deinde, ubi pro pluribus
 „ Missis, etiam ejusdem qualitatis ce-
 „ lebrandis, stipendia, quantumcum-
 „ que incongrua, & exigua, sive ab
 „ una, sive a pluribus personis collata
 „ fuerunt, aut conferentur in futurum
 „ Sacerdotibus, Ecclesiis, Capitulis,
 „ Collegiis, Hospitalibus, Societatibus,
 „ Monasteriis, Conventibus, Congre-
 „ gationibus, Domibus, ac Locis Piiis
 „ quibuscumque, tam Sacularibus,
 „ quàm Regularibus; Sacra Congrega-
 „ tio sub obtestatione Divini Judicii
 „ mandat, ac præcipit, ut absolutè tot
 „ Missæ celebrentur, quot ad rationem
 „ attributæ elemosynæ præscriptæ fue-

„ rint, ita ut alioquin iis, ad quos perti-
 „ net, suæ obligationi non satisfaci-
 „ unt, quinimò graviter peccent, & ad re-
 „ stitutionem teneantur.

„ §. 4. Id verò, ut deinceps observe-
 „ tur exactius, Sac. Congr. eadem Au-
 „ thoritate, revocat Privilegia, & In-
 „ dulta omnia quibusvis personis, Ec-
 „ clesiis, ac Locis Piiis, tam Sacularibus,
 „ quàm Regularibus, cujuscumque Or-
 „ dinis, Congregationis, & Instituti,
 „ quacumque ob causam concessa,
 „ quibus indulgetur, ut certarum Mis-
 „ sarum, vel Anniversariorum celebra-
 „ tione, aut aliquibus Collectis, seu Ora-
 „ tionibus plurium Missarum oneribus
 „ in futurum suscipiendis satisfiat.

„ §. 5. Ac similiter omne damnable
 „ lucrum ab Ecclesia removevole,
 „ prohibet Sacerdoti, qui Missam susce-
 „ pit celebrandam cum certa elemosy-
 „ na, ne eandem Missam alteri, parte
 „ ejusdem elemosynæ sibi retenta, ce-
 „ lebrandam committat.

„ §. 6. Præterea, ne in Ecclesiis, in
 „ quibus onera Missarum in perpetuum
 „ imposita sunt, Sacerdotes in eis, ut par-
 „ est, adimplendis eo tepidiores, ac se-
 „ gniores reddantur, quod onera hu-
 „ jusmodi cum nulla, aut parva sint uti-
 „ litate conjuncta: statuit, atque decer-
 „ nit, ut pecuniæ, ac bona mobilia Ec-
 „ clesiis, Capitulis, Collegiis, Hospi-
 „ talibus, Societatibus, Congregationi-
 „ bus, Monasteriis, Conventibus, ac
 „ Locis omnibus, tam Sacularibus,
 „ quàm Regularibus, atque illorum per-
 „ sonis in futurum simpliciter acquiren-
 „ da cum onere perpetuo Missarum ce-
 „ lebrandarum ab iis, ad quos pertinet,
 „ sub

sub pena interdicti ab ingressu Ecclesie ipso facto incurrenda à die realis acquisitionis, statim deponi debeant penes eandem Sacram, vel personam fide, & facultatibus idoneam, ad effectum illa, seu illorum pretium quam primùm investiendi in bonis immobilibus fructiferis cum expressa, & individua mentione oneris, quod illis annexum reperitur.

§. 7. Ac si eadem bona immobilia auctoritate Apostolica deinceps alienari contigerit, eorundem pretium, sub eadem pena, ut supra, deponi, atque in aliis bonis stabilibus itidem fructiferis cum ejusdem oneris repetitione, atque annexione converti debeat.

§. 8. Ad hæc S. Congregatio quibusvis Capitulis, Collegiis, Societatibus, & Congregationibus, nec non omnibus, & singulis Ecclesiarum, ac Piorum Locorum, tam Sæcularium, quam Regularium Superioribus, vel aliis, ad quos pertinet, districtè prohibet, ne impostero onera perpetua suscipiant Missarum celebrandarum: Sæculares, quidem sine Episcopi, vel ejus Generalis Vicarii, Regulares vero sine Generalis, vel Provincialis consensu, & licentia in scriptis, & gratis concedenda: alioquin Sæcularis, qui hujus prohibitionis transgressor extiterit, ab ingressu Ecclesie interdictus sit eo ipso: Regularis vero poenam privationis omnium Officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cætero obtinenda, vocisque activæ, ac passivæ, absque alia declaratione incurrat.

§. 9. Eleemosynas vero manuales, & quotidianas pro Missis celebrandis ita demum iudem accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera suscipere valeant: alioquin omninò abstineant ab hujusmodi eleemosynis, etiam spontè oblati, in futurum recipiendis, & capsulas auferant ab Ecclesiis cum inscriptione illa: *Eleemosyna pro Missis*, vel alia simili, sub iisdem penis ipso facto incurrendis, ne Fideles hac ratione frustrentur.

§. 10. Episcopus vero, seu ejus Vicarius, aut Generalis, vel Provincialis, ubi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requisiti, in singulis casibus diligenter inquirent, de singulis Missarum celebrandarum obligationibus, cuique Ecclesie, Monasterio, aut Loco Pio incumbentibus: nec antea assensum hujusmodi, aut licentiam præbeant, quam eis legitime constituerit, illius Sacerdotes, tam novo oneri suscipiendo, quam antiquis jam susceptis satisfacere posse, præcipuamque rationem habeant, ut redditus, qui Ecclesiis, & Locis Pii relinquantur, omninò respondeant oneribus adjunctis secundum morem ejusque Civitatis, vel Provinciae: intelligantque, si in re tanti momenti desides, aut negligentes fuerint, in novissimo die se hujus prætermissi muneris rationem esse reddituros.

§. 11. Postremò Illustrissimi Patres non sine gravi animi dolore intelligentes mala ferè omnia, quæ Regularem disciplinam evertunt, ac præcipuè nimiam hanc facilitatem fovent,

„ in oneribus Missarum supra vires sus-
 „ scipiendis; veluti ex infecta radice,
 „ pullulare ex majori Regularium nu-
 „ mero, quam ferant redditus, & elec-
 „ mosynæ cuiusque Monasterii: inha-
 „ rentes Summorum Pontificum, ac Sa-
 „ cri Tridentini Decretis, hac de re edi-
 „ tis, Sanctissimi Domini Nostri aucto-
 „ ritate præcipiunt, ac mandant omni-
 „ bus, & singulis Generalibus, Provin-
 „ cialibus, Commissariis, Ministris, Præ-
 „ sidentibus, Abbatibus, Prioribus,
 „ Præpositis, Guardianis, Vicariis, &
 „ quibuscumque aliis Superioribus Mo-
 „ nasteriorum, Conventuum, ac Domo-
 „ rum Regularium, bona immobilia
 „ possidentium, vel non possidentium,
 „ cujuscumque Ordinis, Congregatio-
 „ nis, & Instituti, existentium intra fines
 „ Italiæ, & Insularum adjacentium, ut
 „ singuli, ad quos pertinet in qualibet
 „ Provincia, adhibitis duobus, aut tri-
 „ bus Regularibus sui Ordinis, vel Con-
 „ gregationis probatoribus, & rectam
 „ usum peritoribus, bona immobilia,
 „ census, redditus, & proventus omnes,
 „ confectas item elemosynas, & ob-
 „ ventiones, tam communes Monaste-
 „ riorum, Conventuum, & Domorum
 „ ejusdem Provinciæ, quam etiam sin-
 „ gularibus personis Religiosis assigna-
 „ tas, seu permixtas, in communem
 „ usum deinceps conferendas, decem
 „ annorum immediatè præcedentium
 „ habita ratione, diligenter, & matu-
 „ re recognoscant, iis omnibus detra-
 „ ctis, quæ reparationes, præstationes,
 „ grandines, sterilitates, aliave cujus-
 „ libet generis onera consueverunt ab-
 „ sorbere.

„ §. 12. Eaque omnia scripto fideliter
 „ exarata, idem Superior, cujus inter-
 „ esse in proximo Capitulo, seu Congrega-
 „ tione gesserit, vel Provinciali coram
 „ tribus Judicibus ab ipsomet Capitulo,
 „ seu Congregatione deligendis propo-
 „ nat, qui, computatis hujusmodi red-
 „ ditibus, elemosynis, & obventioni-
 „ bus univrsis, & oneribus, ut supra de-
 „ tractis, sedulo examinent, quot Reli-
 „ giosi homines, connumeratis etiam
 „ Laicis, aliisque necessariis Servienti-
 „ bus, in unoquoque Monasterio, Con-
 „ ventu, & Domo Regulari juxta regio-
 „ nis, & proprii Instituti morem, ve-
 „ stium, & vestitum, & medicinalia in
 „ communi habentes, competenter va-
 „ leant sustentari. Tum eorundem bo-
 „ norum, reddituum, elemosynarum, &
 „ onerum præcisam notam ipsimet Ca-
 „ pitulo, seu Congregationi exhibeam,
 „ ut in illo diligenter omnibus discussis,
 „ cujusque Familiæ Monasterii, Con-
 „ ventus, ac Domus Regularis in singu-
 „ la quaque Provincia certus earum
 „ tantum Personarum numerus, Patrum
 „ Capitularium voto præfigatur, quæ
 „ redditibus, elemosynis, & obventio-
 „ nibus, ut superius, sufficienter ali-
 „ ñ possint.

„ §. 13. Ne verò Superiores, qui id
 „ præstare debent, serius, aut remissius,
 „ quam par est, suo muneri satis faciant:
 „ mandat Sacra Congregatio, ut intra
 „ annum, post proximum Capitulum
 „ Generale, vel Provinciale computan-
 „ dum, omnia hoc de genere Capitula-
 „ riter gesta, in authenticam formam
 „ redacta, ad Sacram ipsam Congrega-
 „ tionem Concilii singuli mittant.

§. 14. No-

§. 14. Numerumque familie, singulorumque Conventuum, Monasteriorum, & Domorum hujusmodi Regularium, Capituli, seu Congregationis generalis, vel Provincialis sententia, & auctoritate prefinitum, iidem Superiores, tam Generales, & Provinciales omnes, quam Locales perpetuo servare omnino teneantur, nec possint illum quoquomodo augere, etiam pretertextu augmenti reddituum absque Sacrae ipsius Congregationis licentia: Superiores autem hujusmodi, qui predicta omnia in prefixo termino non praestiterint, vel numerum, ut supra prescriptum, quovis modo augere presumpserint, privationis omnium Officiorum, quae tunc temporis obtinebant, vocisque activae, ac passivae, & ad omnia sua Religionis Officia, & gradus, inhabilitatis perpetuam poenam eo ipso incurere, atque aliis, etiam gravioribus, a Sede Apostolica infligendis poenis, Sacra Congregatio subjungere voluit, & declaravit.

§. 15. Deinceps verò Monasterium, Conventus, Domus, Congregatio, vel Societas Religiosorum, seu Regularium nullibi recipiatur, nisi praeter alia ad id requisita, in singulis hujusmodi locis duodecim saltem Fratres, aut Monachi, seu Religiosi degerent, & ex redditibus, & conductis elemosynis, detractis omnibus, ut supra detrahendis, competenter sustentari valeant, ad prescriptum Decreti felicitis memorati Gregorii XV. hac de re editi: alioquin Monasteria, & loca hujusmodi posthac recipienda, in quibus duodecim Reli-

Matthaeucci Cautela Confess.

giosi, ut supra sustentari, atque inhabitare non poterunt, & actu non inhabitaverint, Ordinarii loci visitationi, correctioni, atque omnimoda Jurisdictioni subiecta esse intelligantur.

§. 16. Porro, ne ullo unquam tempore haec in oblivionem, seu deluetudinem abeant, Superiores locales cujusque Monasterii, Conventus, ac Domus Regularis, curare, atque efficere teneantur, sub poena privationis Officii, vocisque activae, & passivae ipso facto incurrenda, ut in perpetuum, sexto quoque mense, id est feria secunda post primam Dominicam Adventus, & Feria sexta post Octavam Corporis Christi, praesentes ordinationes in publica Mensa perlegantur.

§. 17. Omnibus, tam Ecclesiasticis personis cujuscumque sint Ordinis, conditionis, & gradus, quam Laicis quocumque honore, & potestate praeditis, praesentia Decreta declarandi, vel interpretandi facultate penitus interdicta.

§. 18. Non obstantibus, quoad prescripta omnia, & singula in praesentibus Decretis contenta, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis in favorem quavisque personarum, atque Ordinum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militiarum, etiam Sancti Joannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, ac cujuslibet alterius Instituti, etiam necessariò, & in individuo exprimendi, Ecclesiarum, Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, Capitulorum, Hospitalium, Confraternitatum, & aliorum quorumcumque;

(Uuuu) tam

„ tam Sæcularium, quàm Regularium
 „ Locorum, nec non illorum, etiam jura-
 „ mento, confirmatione Apostolica, vel
 „ quavis firmitate alia roboratis, Statu-
 „ tis, & Consuetudinibus, etiam imme-
 „ morabilibus, Privilegiis quoque, In-
 „ dultis, & litteris Apostolicis, etiam
 „ Mari magno, scilicet Bulla aurea, aut aliàs
 „ nuncupatis, sub quibuscumque tenori-
 „ bus, & formis, ac cum quibusvis, etiam
 „ derogatoriarum derogatoriis, aliisque
 „ efficacioribus, & insolitis clausulis, nec
 „ non irritantibus decretis, etiam motu
 „ proprio, & ex certa scientia, ac de A-
 „ postolica potestate plenitudine, aut
 „ aliàs quomodolibet, etiam per viam
 „ communicationis, seu extensionis con-
 „ cessis, & iteratis vicibus approbatis, &
 „ innovatis, etiam si pro illorum suffi-
 „ cienti derogatione de illis, eorumque
 „ totis tenoribus, & formis, specialis, &
 „ individua, ac de verbo ad verbum, non
 „ autem per clausulas generales, mentio,
 „ seu quavis alia expressio habenda, aut
 „ aliqua alia exquisita forma servanda
 „ esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo
 „ ad verbum, nihil penitus omisso, & for-
 „ ma in illis tradita observata, inferti fo-
 „ rent, presentibus pro expressis habens,
 „ quibus quoad ea, quæ presentibus ad-
 „ versantur, illis aliàs in suo robore per-
 „ mansuris, Sacra Congregatio Sancti-
 „ tatis Sux auctoritate specialiter, & ex-
 „ pressè derogat, cæterisque contrariis
 „ quibuscumque.

„ §. 19. Et ne præmissorum ignorantia
 „ à quoquam prætendi possit, voluit
 „ eadem Sacra Congregatio, ut præsen-
 „ tes ordinationes in Valvis Basilicarum
 „ S. Joannis Lateranensis, & principis

„ Apostolorum de Urbe, ac in Aede
 „ Campi Floræ, ut moris est, affixa,
 „ omnes, ad quos pertinet, ita arctè
 „ & afficiant, ac si unicuique personalitè
 „ ter intimatæ fuissent.

„ §. 20. Utque earumdem præsentium
 „ transumptis, etiam impressis, immo
 „ alicujus Notarii publici subscriptis, &
 „ sigillo personæ in Dignitate Ecclesi-
 „ stica constitutæ munitis, eadem pro-
 „ sùs fides adhibeatur, quæ præsentibus
 „ adhibetur, si forent exhibitæ, velo-
 „ stensa. Dat. Romæ die 21. Junii 1625.

Cosinus Card. de Torres.

Prosper Fagnanus S. Cong. Secr.

„ §. 21. Excitatis, autem super præ-
 „ missorum decretorum intelligentia,
 „ seu interpretatione infra scriptis de-
 „ cretibus, prodierunt à memorata Con-
 „ gregatione, simili auctoritate illi
 „ præfato Urbano Papa Octavo speci-
 „ liter attributa, responsiones, seu de-
 „ clarationes inferius apponendæ.

*Super primo Sacra Congregationis
 Decreto de celebratione Missarum, quæ
 prohibetur, ne Episcopi in Diocesana
 Synodo, aut Generalis in Capitulis Ge-
 neralibus, vel aliàs quoquomodo, red-
 cant onera ulla Missarum celebranda-
 rum, aut post idem Concilium in
 aut in limine foundationis.*

*Quæritur, quid, si legatum sit in
 nne, ut non sit, qui velit onus illi in-
 junctum subire, & si recurrendum sit
 ad Sedem Apostolicam pro moderatio-
 oneris, totum, aut fere totum instrumen-
 tum sit pro expensis ad id necessariis?*

Et quid, si permittatur Episcopo in fundatione, ut possit huiusmodi onera moderari?

Secundo, super secundo ejusdem Congregationis Decreto, quo cavetur, ut celebrentur tot Missae, quot ad rationem tributa elemosyna praescripta fuerint.

Quartum, an verba illa (praescripta fuerint) intelligenda sint de praescriptione facta ab Offerente, vel ab Ordinario?

Tertio, an, cum Ordinarius praescripserit elemosynam congruam juxta qualitatem loci, personarum, ac temporum, Sacerdotes accipientes stipendium minus congruo, teneantur Missas illas ab Offerente praescriptas celebrare?

Quarto, an Sacerdotes, qui tenentur Missas celebrare ratione Beneficii, seu Cappellae, legati, aut salarii, possint, etiam manuaelem elemosynam, pro Missis votivis, aut Defunctorum recipere, & unico Missae Sacrificio utriusque oneri satisfacere?

Quinto, posito, quod Testator relinquat, ut celebrentur pro eius Anima centum Missae, absque ulla praescriptione elemosyna.

Quartum, an liberum sit heredibus, elemosynam sibi bene visam praescribere, an vero eadem elemosyna praescribenda sit ab Ordinario?

Sexto, super tertio Congregationis Decreto, in quo eadem Congregatio revocae Privilegia, quibus indulgetur, ut certarum Missarum, vel Anniversariorum celebratione, aut aliquibus collectis, seu Orationibus plurium Missarum oneribus in futurum suscipiendis satis fiat.

Quaeritur, an verba (in futurum suscipiendis) intelligenda sint de oneribus suscipiendis post Privilegium?

Septimo super quarto ejusdem Congregationis Decreto quo prohibetur Sacerdoti qui suscepit Missam celebrandam cum certa elemosyna, ne eandem Missam alteri, parte ejusdem elemosynae sibi retenta, celebrandam committat.

Quaeritur, an permittendum sit Administratoribus Ecclesiarum, ut retineant aliquam elemosynarum portionem, pro expensis manutentionis Ecclesiae, Atrium, Inservientium, paramentorum, Luminum, Vini, Hostiae, & similia?

Octavo, an hoc Decretum habeat locum in beneficiis, quae conferuntur in titulum, id est, an Rector Beneficii, qui potest per alium celebrare, teneatur Sacerdoti celebranti dare stipendium, ad rationem reddituum Beneficii?

Decimo, an Sacerdotes, quibus aliquando offertur elemosyna major solita, pro celebratione Missae, debeant dare eandem integram elemosynam iis, quibus Missas celebrandas committunt; An vero satis sit, ut dent celebrantibus elemosynam consuetam?

Undecimo, super quinto ejusdem Congregationis Decreto, quo inter caetera statuitur in hac verba -- Elemosynas vero manuales, & quotidianas pro Missis celebrandis, ita demum iisdem accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera obire valeant: Alioquin omnino abstineant ab huiusmodi elemosynis, etiam sponte oblati in futurum recipiendis, & capsulas auferant, &c.

Quaeritur, an hoc Decretum prohibeat
(Uuum) 2 bene

beat absolute, quominus accipiant novas elemosynas ii, qui acceptis non satisfecerunt; & quid, si congruo tempore possint omnibus satisfacere?

Duodecimo, quid, si offerens elemosynas, audito impedimento, consentiat, ut Sacerdos Missam celebret, cum primum poterit?

Decimotertio, an pena interdicti, & alia apposta in eodem Decreto afficiant, tam eos, qui accipiunt elemosynas contra formam ibi prescriptam, quam eos, qui non auferunt capsulas ab Ecclesiis, ut ibidem precipitur.

Decimoquarto, an in hoc Decreto comprehendantur illa capsula, qua apponi solent in Ecclesiis in die Commemorationis omnium Defunctorum, & vulgo dicuntur Casse de Morti?

Decimoquinto, an administratores Ecclesie magna devotionis, & concursus, possint elemosynas pro Missis celebrandis accipere, si iisdem Missis, non nisi post longum tempus satisfacere valeant, ne alias cultus Ecclesie, & devotio, ac concursus Fidelium, ut ajunt, minuantur?

Decimo sexto, quia prohibitio dicti Decreti videtur aliquibus directa solis Capitulis, Collegiis, Societatibus, congregationibus, necnon omnibus, & singulis Ecclesiarum, Piorum Locorum, tam Secularium, quam Regularium Superioribus, de quibus fit expressamentio, non autem privatis Sacerdotibus, qui tamen comprehendendi videntur sub clausula generali (& aliis, ad quos pertinet) supplicatur pro opportuna declaratione?

Decimo septimo, super septimo ejusdem

Congregationis Decreto, quo cavetur, ut in singulis Monasteriis Religiosorum praeferatur numerus, qui ex consuetis redditibus, aut elemosynis commode passim sustentari.

Quaritur, an, ubi haec praefixio facta jam fuit in vim similis Decreti facta memoria Pauli V. absque tamen computatione reddituum ejusque Religiosi, sit denuo facienda, nec ne?

Decimo octavo, an Novitii, ad habitum Regularem admissi, possint admitti ad Professionem in Monasteriis, in quibus habita, ut supra, praefixione numeri, commode ali non possunt?

Decimonono, super ultimo, quo cavetur, ut nullibi recipiantur Conventus Regularium, nisi praeter alia ad id requisita duodecim saltem Fratres in eis degere, & competenter sustentari valeant, ut autem alioquin subsint jurisdictioni Ordinarii.

Quaritur, an hoc Decretum, quod videtur editum in ordine ad celebrationem Missarum, comprehendat eas Religiones, quae non consueverunt octavo Missarum recipere, ut sunt Religiones Capuccinorum, ac Societatis Iesu?

Ultimo, an idem Decretum, ubi disponit, ut nullibi recipiantur Monasteria, nisi, &c. habeat locum, in Italia dumtaxat, ad quam est restrictum Decretum proximè antecedens, an etiam extra Italiam?

Declarationes, aut Responsum ad supradicta Dubia.

§. 22. Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, auctori-

„ auctoritate sibi à Sanctissimo Domino
 „ Nostro attributa, ad singula Dubia
 „ superius proposita, ad hunc modum
 „ respondit, videlicet: ”

Ad primum, etsi legatum sit adeò tenuè, nihilominus pro reductione oneris, ut supra imposti, ab iis, ad quos pertinet, Sedem Apostolicam esse ad eundem, que absque ulla impensa id statuet, quod magis in Domino è re esse iudicaverit: Verumtamen, si in ipsa Beneficii erectione expresse cautum fuerit, ut liceat Episcopo in iudicium onus reducere, ac moderari, legem hunc foundationis, quam decreta hac de re edita non sustulerunt, esse validam, & observandam.

Ad secundum, esse intelligenda de prescriptione facta ab eo, qui elemosynam tribuit, non autem ab Ordinario, Quod si tribuens elemosynam numerum Missarum celebrandarum non prescripserit, tunc tot Missas celebrari debere, quot prescripserit Ordinarius secundum morem Civitatis, vel Provinciae.

Ad tertium, teneri.

Ad quartum, Sacerdotes, quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione Beneficii, seu Cappella, legati, aut salarii, si elemosynas pro aliis etiam Missis celebrandis susceperint, non posse eadem Missa utrique obligationi satisfacere.

Ad quintum, censuit, ubi nullam certam elemosynam Testator reliquit, esse ab Episcopo prescribendam elemosynam congruam, qua respondeat dieribus Missarum celebrandarum, secundum morem Civitatis, vel Provinciae.

Ad sextum, ita esse intelligenda.

Ad septimum, respondit, permittendum non esse, ut Ecclesia, ac Loca Pia, seu illorum administratores, ex elemosynis Missarum celebrandarum ullam, utcumque minimam portionem retineant ratione expensarum, quas subeunt in Missarum celebratione, nisi cum Ecclesia, & Loca Pia alios non habent redditus, quos in usum earumdem expensarum erogare licite possint: & tunc, quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expensarum, qua pro ipsomet tantum Missa Sacrificii necessario sunt subeunda, & nihilominus eo, etiam casu, curandum esse, ut ex pecuniis, qua, supersunt, expensis ut supra deductis, absolute tot Missa celebrentur, quot prescripta fuerint ab offerentibus elemosynas.

Ad octavum, non habere locum, sed satis esse, ut Rector Beneficii, qui potest Missam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti elemosynam congruam, secundum morem Civitatis, vel Provinciae, nisi in fundatione ipsius Beneficii aliud cautum fuerit.

Ad decimum, debere absolute integram elemosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec ullam illius partem sibi retinere posse.

Ad undecimum, respondit, non prohibere absolute: Ac propterea, et si oneribus iam susceptis non satisfecerint, posse tamen nova etiam onera suscipere Missarum celebrandarum, dummodo infra modicum tempus possint omnibus satisfacere.

Ad duodecimum, quamvis onera suscepta infra modicum tempus adimpleri nequeant, si tamen tribuens elemosynam

(Uuuu) 3 nam

nam pro aliarum Missarum celebratione id sciat, & consentiat, ut illa tunc demum celebrentur, cum susceptis oneribus satisfactum fuerit. Decretum non prohibere, quo minus eo casu elemosyna accipiat pro iisdem Missis juxta Benefactoris consensum celebrandis.

Ad decimum tertium, has penas non habere locum, nisi in suscepturis onera perpetua Missarum celebrandarum sine licentia Episcopi, vel ejus Generalis Vicarii, aut Generalis, vel Provincialis.

Ad decimum quartum, comprehendit.

Ad decimum quintum. Non posse, nisi de consensu eorum, qui elemosynas tribuunt, ut supra in responsione ad duodecimum.

Ad decimum sextum, comprehendit etiam privatos Sacerdotes.

Ad decimum septimum, numeri professionem esse iterum faciendam, servata forma ultimi Decreti hac de re editi.

Ad decimum octavum, esse admittendos ad professionem, si alias habiles existant, ac deinde in aliquo alio Monasterio ejusdem Religionis esse collocandos, ubi commode alii possint.

Ad decimum nonum, censuit comprehendere.

Ad ultimum, habere locum extra Italiam.

Cosmus Card. de Torres.

Prosper Fagnanus S. Congr. Secr.

§. 23. Cum autem super præmissis diversi irrepsissent abusus, illorumque occasione, quam plures querelæ, & recursus ad Apostolicam Sedem

pervenerint: Cupiens eadem Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum hujusmodi detestabiles abusus à Christiana Republica pro viribus evellere, ac opportunè providere, ut, sublati fraudibus, ac emendata negligentia pia dispositionum, seu Benefactorum voluntati fides illibata servetur, Defunctorum animabus integra, & prompta præstentur suffragia, iidemque Deo major gloria, & Ecclesiis præstantior cultus reddatur, prævia auctoritate per SS. D. N. Innocentium Divina Providentia PP. XII. ei specialiter attributa, infrascripta Decreta, prius in particulari nonnullorum ex præfatis Cardinalibus per Sanctitatem suam deputata, & postea in Generali hujusmodi Cardinalium Congregatione maturè, & accuratè discussa, recognita, & examinata edidit.

§. 24. In primis, præinserta Decreta cum præmissis illorum declarationibus plenissimè, & amplissimè approbat, confirmat, & innovat, omni- que, & singula ibidem contenta, & expressè iterum omni meliori modo decernit, statuit, ac ab omnibus, & singulis, etià speciali, & individuali nota, seu expressione dignis, penitus observari, omnimodè executioni demandari decernit, sancit, & præcipit.

§. 25. Insuper, ut in re tantè meriti consultius, ac majori, ut patet, est, circumspectione procedatur: Si qui forsitan fuerint, vel sint, qui suis pravis, & erroneis intentionibus, seu

„ opinionibus blandiri volentes, Missa-
 „ rum celebrationem omittunt sub ma-
 „ liciofa, vel irrationabili spe earum-
 „ dem condonationem, vel reductionem
 „ à Sede Apostolica, vel compositionem
 „ nem à Reverenda Fabrica S. Petri de
 „ Urbe obtinendi: Congregatio præfa-
 „ ta, tum eosdem, tum quoscunque
 „ alios, qui posthac in adco detestabiles
 „ abusus ausi fuerint offendere, certio-
 „ res fieri, & monitos esse voluit,
 „ præfatas condonationes, & reductio-
 „ nes ab eadem Sede, non nisi ex ratio-
 „ nabili causa, seu aqua commiseratio-
 „ ne, compositiones verò à dicta Fabri-
 „ ca, utentè suis facultatibus, & privi-
 „ legiis, non nisi ex causa pariter ratio-
 „ nabili, & cum clausulis opportunis, &
 „ præsertim cum illa: *Dummodo mali-
 „ riosè non omiserint animo habendi
 „ compositionem, alias gratia nullo modo
 „ suffragetur*, admitti consuevisse, &
 „ solere: qua propter, ut locus omnis
 „ imposterum hinc prætextibus præ-
 „ cludatur, memorata Congregatio ta-
 „ les intentiones, opiniones, seu spes,
 „ ac elemosynarum, sive in toto, sive in
 „ parte, versiones in alium, quam præfa-
 „ tarum Missarum usum, seu satisfactio-
 „ nem, & quascumque alias directas
 „ vel indirectas, immediatas, vel media-
 „ tas contraventiones, seu circumven-
 „ tiones declarat prorsus irrationabiles,
 „ injustas, & illicitas, illasque omnino
 „ reprobat, damnat, & interdicat.

„ §. 26. Cumque hujusmodi absurda
 „ ex eo præsumuntur proveniant, quod
 „ onera Missarum supra vires suscipian-
 „ tur: caveant omnes, & singuli Re-
 „ ctiores, Superiores, & Ministri qua-

„ rumcumque, tum Sæcularium, tum
 „ Regularium Ecclesiarum, seu illarum
 „ Capitula, ne onera, seu Missas, tum
 „ perpetuas, tum temporales, tum et-
 „ iam manuales, quarum satisfactioni
 „ impares fuerint, quoquomodo susci-
 „ piant; utque idipsum, quoad fieri
 „ poterit, pateat, teneantur iidem
 „ conficere, semperque in loco magis
 „ patenti, & obvio retinere Tabellam
 „ onerum perpetuorum, & tempora-
 „ lium literis perspicuis, & intelligibi-
 „ libus descriptorum, quorum imple-
 „ mento, si moraliter, & intra præcri-
 „ ptum, seu breve tempus satisfacere
 „ non posse, seu illa duntaxat, & non
 „ ulteriora adimplere posse crediderint,
 „ seu credere debuerint, alias Missas, si-
 „ ve perpetuas, sive temporales, sive
 „ manuales, per se, vel per interposi-
 „ tas personas quoquomodo recipere,
 „ seu acceptare omnino desistant, seu
 „ abstineant, & ulterius tali casu in ea-
 „ dem Tabella similiter expriment sese,
 „ propterea aliis Missis acceptandis, &
 „ celebrandis impares esse.

„ §. 27. Iidemque teneantur pariter
 „ in Sacratio duos Libros retinere, ac
 „ in eorum altero singula onera perpe-
 „ tua, & temporalia: in altero autem
 „ Missas manuales, & tam illorum,
 „ quam illarum adimplementum, & ele-
 „ mosynas distinctè diligenter anno-
 „ tare, & annotandas, seu annotanda
 „ curare: singulisque annis de supradic-
 „ tis adimplementis, elemosynis, &
 „ oneribus pariter exactam rationem
 „ suis Superioribus reddere, ac omnes, &
 „ singulas rationes hujusmodi in præfa-
 „ tis respectivè Libris simili distinctio-

ne, & diligentia, tam præfati, à quibus rationes debent reddi, quam Superiores, quibus reddendæ erunt, describere, seu annotare, sive describendas, vel annotandas respectivè curare.

§. 28. Quibus semper salvis, debeant ulterius Regulares prædicti, omnes, & quascumque elemosynas, tum manualium, tum perpetuarum, & temporalium Missarum reponere in capsâ particulari sub duabus clavibus, quarum una penes Superiorem localem, altera verò penes alium à Capitulo Conventuali deputandum retineatur, ac de iisdem elemosynis, & celebratione Missarum coram Patribus Discretis, seu Consiliariis, vel alio simili modo nuncupatis, singulis mensibus districtam rationem exigere, & respectivè reddere.

§. 29. Quòd si prædicti, ad quos cura Tabellæ, Capsæ, & Librorum præfatorum respectivè pertinet, seu pertinere debet, suam operam præmissis, ut præfertur, minimè navaverint, & Superiores, tum Sæcularium, tum Regularium Ecclesiarum rationem prædictam non exegerint, seu non invigilaverint, quòd præfati, qui in curam Tabellarum, & librorum incumbunt, suo muneri, ut præfertur, satis faciant, in singulis respectivè casibus; Sæculares penam suspensionis incurrant: Regulares verò voce activa, & passiva, ac gradibus, & officiis, quæ obtinent ipso facto, & absque alia declaratione privati sint, & intelligantur, nec non ad hujusmodi gradus, & officia obtinenda similiter in-

habilitentur, & inhabilitati sint, & intelligantur.

§. 30. Porro, ne ullo unquam tempore omnia, & singula decreta prædicta in oblivione sita, seu defuissent, abeant, Rectores, Superiores, seu Capitula Ecclesiarum Sæcularium illa retineant publicè exposita in eorum Sacrario: Superiores verò locales cujuscumque Monasterii, Conventus, ac Domus Regularis curare, & officere teneantur sub pena privationis officiorum, quæ obtinent, vocisque activæ, & passivæ ipso facto incurrenda, ut in perpetuum sexto quoque mense, id est, feria secunda post primam Dominicam Adventus, & feria sexta post Octavam Corporis Christi omnes, & singulæ præmissæ, tum insertæ, seu confirmatæ, tum in præfens factæ Ordinationes unà cum dictis declarationibus in publica Mensa perlegantur.

§. 31. Meminerint igitur, & satagant Ordinarii, ut à personis, & in Ecclesiis quoquomodo, etiam in viciis decretorum Concilii Tridentini sibi subjectis, Missæ ea, qua par est, fide, & diligentia celebrentur, & cunctæ, & singula Decreta hujusmodi omnimodæ executioni remaneant, nec dum justitiam recurrentibus, seu instantibus reddentes, sed ex officio, tum in visitationibus, tum in aliis actibus, & modis, quos expedire, & convenire toties, quoties judicaverint, inquirentes, ne aliquid committatur, pervertatur, differatur, vel omittatur, quod his omnibus, & singulis Decretis adversetur.

§. 32. Caveant etiam respectivè omnes Regulares, tum Subditi, tum Superiores quicumque, nedum Locales, sed etiam Provinciales, & Generales, ne Missarum celebratio, & omnium Decretorum præmissorum executio, cum pernicie propriarum animarum, cum præjudicio illarum, quibus Missæ sunt applicandæ, & cum magno Christi fidelium scandalo quoquomodo committantur, differantur, negligantur, seu pervertantur, alioquin ultra propriæ conscientiæ onerationem, pœnam privationis vocis activæ, & passivæ, ac graduum, & officiorum, quæ obtinent, nec non inhabilitationis ad hujusmodi gradus, & officia obtinenda, prorsus incurrant.

§. 33. Curent propterea præfati Superiores Regulares in omnes, & singulos contravenientes debitis pœnis diligenter, & promptè, & etiam per inquisitionem animadvertere: & insuper teneantur omnes, & singuli Superiores Locales, in Provincialibus Capitulis, seu Congregationibus exhibere attestacionem, seu fidem ab omnibus Sacerdotibus, Conventus, Monasterii, seu cujuscumque domus Regularis, subscriptam, & juratam, quod omnibus, & singulis, tum perpetuis, tum manualibus Missarum oneribus, seu obligationibus ad limites, & tenorem præsentium Decretorum tempore eorum regiminis fuerit omnino, & integraliter satisfactum, vel deficiente aliqua modica satisfactioe, possit, etiam hujusmodi residuali inplemento Missarum, distinctè referendarum, intra breve tempus moraliter satisficere.

Matthæucci Cautela Confessi.

ri, ea adjecta, & omnino adimplenda conditione, quod ante præfata attestacionis exhibitionem quicumque Superiores Locales prædicti vocem activam, seu passivam in memoratis Capitulis, seu Congregationibus omnino habere non valeant.

§. 34. Præterea Provinciales, Vicarii, & Visitatores Provinciarum, seu Congregationum debebunt in fine eorum regiminis Superioribus Generalibus in forma probante ostendere, quod executioni præsentium Decretorum, sedulo invigilaverint, & ad eorum tenorem in omnibus, & singulis Conventibus, seu Monasteriis, vel Domibus Regularibus Provincia, seu Congregationis, de omnibus, & singulis oneribus, & obligationibus, ac insimul satisfactioibus Missarum exactam, & diligentem rationem exegerint, ac contra delinquentes ad declarationem, & executionem respectivè pœnarum in Decretis contentarum processerint, & de adimplimento circa ea, quæ in præmissis ad ipsos spectant, legitime docuerint, alias ad vocem activam, & passivam in Capitulis Generalibus nullatenus admittantur.

§. 35. Cæterum, quia etiam ad quam plures Archiconfraternitates, Confraternitates, Societates, Congregationes, Hospitalia, Altaria, Cappellas, Oratoria, & Ecclesias, ac alia loca, & opera pia, quomodolibet nuncupata, quæ cuicumque curæ, seu regimini, aut administrationi, vel directioni Laicorum cujuslibet gradus, status, conditionis, & præminentie, etiam speciali,

(Xxxx) &

„ & individuali nota dignorū duntaxat:
 „ vel quorumcumque Ecclesiasticorum,
 „ & Laicorum hujusmodi mixtim com-
 „ mendata, annexa, seu quomodocumq;
 „ commissa, vel attributa sunt, onus, seu
 „ cura celebrationis Missarum, sive ma-
 „ nualium, sive ad tempus, vel in perpe-
 „ tuum pertinent: Hinc, salvis semper iis,
 „ quæ in præinfertis Decretis continen-
 „ tur, omnes, & quicumque hujusmodi
 „ Archiconfraternitatum, Societatum,
 „ Congregationum, Hospitalium, Alce-
 „ rium, Cappellarum, Oratoriorum, &
 „ Ecclesiarum, ac aliorum locorum, &
 „ operum piorum Rectores, seu Admi-
 „ nistratores, vel Directores, & alii hu-
 „ jusmodi Officiales, nec non ii, ad quos
 „ cura Tabellæ, & librorum in præmissis
 „ spectat, Tabellam, Libros, & hæc De-
 „ creta respectivè juxta modos superius
 „ expressos similiter retinere, nec non
 „ de oneribus, ac celebrationibus, &
 „ elemosynis dictarum Missarum sin-
 „ gulis annis rationem exigere, & respec-
 „ tivè iis, ad quos pertinet, reddere
 „ sub penis arbitrio, & in subsidium ex-
 „ communicationis teneantur.
 „ §. 36. Postremò omnibus, & qui-
 „ buscumque, tam Ecclesiasticis perso-
 „ nis cujuscumque Ordinis, Status, Gra-
 „ dus, Regula, Congregationis, So-
 „ cietatis, Conditionis, & Dignitatis
 „ existant, quàm Laicis quocumque ho-
 „ nore, ac potestate præditis omnia, &
 „ singula præmissa Decreta interpretan-
 „ di, nec non Ecclesiasticis prædictis
 „ penas in hujusmodi Decretis relaxan-
 „ di, seu quoquomodo circa præmissa
 „ dispensandi, omnis, & quæcumque fa-
 „ cultas sit penitus interdicta.

„ §. 37. Non obstantibus quoad se-
 „ præscripta omnia, & singula in hujus-
 „ modi Decretis contenta, Constitutio-
 „ nibus, & Ordinationibus Apostolicis
 „ in favorem quascumque personarum,
 „ atque Ordinum, tam Mendican-
 „ tium, quàm non Mendicantium, Milli-
 „ tiarum, etiam S. Joannis Hierosolymita-
 „ ni, Congregationum, Societatum, ac
 „ cujuslibet alterius Instituti, etiam ne-
 „ cessariò, & in individuo exprimentium,
 „ Ecclesiarum, Monasteriorum, Con-
 „ ventuum, Collegiorum, Capitulorum,
 „ Hospitalium, Confraternitatum, &
 „ aliorum quorumcumque, tam Sæcularium,
 „ quàm Regularium locorum, nec
 „ non illorum, etiam juramento, confir-
 „ matione Apostolica, vel quavis firmi-
 „ tate alia roboratis Statutis, & Consue-
 „ tudinibus, etiam Memorabilibus,
 „ privilegiis quoque, indultis, & litteris
 „ Apostolicis, etiam Martini magno, seu
 „ Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis, sub
 „ quibuscumque tenoribus, & formis, ac
 „ cum quibusvis, etiam derogatoriis
 „ derogatoriis, aliisque efficacioribus, &
 „ insolitis clausulis, nec non irritantibus
 „ Decretis, etiam motu proprio, & ex
 „ certa scientia, ac de Apostolica pote-
 „ statis plenitudine, aut aliàs quomodocum-
 „ libet, etiam per litterarum communicatio-
 „ nis, seu extensionis concessis, & iterum
 „ tunc approbatis, & innovatis, etiam
 „ si pro illorum sufficienti derogatione
 „ de illis, eorumque totis tenoribus,
 „ & formis specialibus, & individualibus,
 „ de verbo ad verbum, non autem per
 „ clausulas generales, merito, seu quavis
 „ alia expressio habenda, aut aliqua alia
 „ exquisita forma servanda esset, tenores
 „ hujus-

hujusmodi, ac si de verbo ad verbum,
 nihil penitus omisso, & forma in illis
 tradita observata, inserti forent, præ-
 sentibus pro expressis habens, quibus
 quoad ea, quæ præsentibus adversan-
 tur, illis alias in suo robore perman-
 suris, Sac. Congregatio Sanctitatis Sux
 auctoritate specialiter, & expressè de-
 rogat, ceterisque contrariis quibus-
 cumque. Datum Romæ die 23. No-
 vembri 1697.

Joseph Card. Sacripantes Præfectus.

Ferdinandus Nupius S. Cong. Sec.

§. 38. Quocirca, cum Dilectus Fi-
 lius noster Joseph Tituli Sanctæ Ma-
 riæ Transpontinæ S. R. E. Presbyter
 Cardinalis Sacripantes, memorata
 Congregationis Præfectus, præfata
 Decreta Nobis retulerit, Nos conside-
 rantes eadem omnia, & singula Decre-
 ta, ea, qua decet maturitate, digesta, &
 examinata, ac in vim Apostolicæ Au-
 thoritatis, eidem Congregationi spe-
 cialiter, ut præfertur, attributa, per-
 acta, perutilia fore censentes, illaque
 propterea perpetuò, & inviolabiliter
 observari, nec non Constitutionis no-
 stræ munimine roborare volentes:
 Motu proprio, non ad cuiusdam No-
 bis super hoc oblatæ petitionis instan-
 tiam, sed ex certa scientia, & matura
 deliberatione, deque Apostolicæ po-
 testatis plenitudine, præinserta Decre-
 ta, omniaque, & singula in eis conten-
 ta, tenore præsentium auctoritate A-
 postolica confirmamus, & approba-
 mus, illisque inviolabilis, & irrefraga-
 bilis Apostolicæ firmitatis robur, &
 efficaciam adjicimus; quinimò mo-

tu, scientia, deliberatione, ac poteste-
 tis plenitudine similibus, omnia, &
 singula in supradictis Decretis con-
 tenta, de novo statuimus, decernimus,
 & ordinamus, ac ab omnibus, & qui-
 buscumque, etiam speciali, & indivi-
 dua nota dignis, omninò exactè, &
 perpetuò servari volumus, sancimus,
 & mandamus.

Decernentes præsentis litteras, cum
 omnibus, & singulis inibi contentis
 semper firmas, validas, & efficaces exi-
 stere, & fore, suosque plenarios, & in-
 tegros, effectus sortiri, & obtinere de-
 bere: & ab omnibus, ad quos spectat,
 & pro tempore quando cumque, &
 quomodocumque spectabit, in omni-
 bus, & per omnia plenissimè, & in-
 violabiliter observari: sicque, & non
 aliter per quoscumque Judices Ordini-
 narios, & Delegatos, quavis auctori-
 tate, præeminentia, aut potestate fun-
 gentes, & functuros, etiam causarum
 Palatii Apostolici Auditores, ac ejus-
 dem S. R. E. Cardinales, etiam de La-
 tere Legatos, & Sedis Apostolicæ
 Nuncios, sublata eis, & eorum cuili-
 bat quavis aliter judicandi, & inter-
 pretandi facultate, judicari, & defini-
 ri debere: Ac irrium, & inane, si fe-
 cus super his à quoquam, quavis au-
 thoritate scienter, vel ignoranter con-
 tingerit attentari.

Non obstantibus omnibus, & sin-
 gulis, quæ præfata Congregatio, au-
 thoritate per ejusdem recordatio-
 nis Urbanum Papam VIII. & respec-
 tive per Nos illi specialiter attri-
 buta, decrevit non obstare: quæ
 pariter, & iterum Nos teno-

(Xxxx) 2 re

re presentium non obflare decernimus, & mandamus, quibus omnibus quoad ea, quæ presentibus advertantur, illis aliis in suo robore permanfuris, etiam harum serie plenissime, specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem, ut presentes litteræ in valvis Ecclesiæ Lateranensis, ac Basilicæ Principis Apostolorum, necnon Cancellariæ Apostolicæ, Curiaque generalis in Monte Citorio, ac in Acie Campi Floræ de Urbe, ut moris est, publicentur, & affigantur: sicque publicata, & affixæ, omnes, & singulos quos, illa concernunt, perinde arctent, & afficiant, ac si unicuique eorum personaliter intimata fuissent.

Pariterque, ut eandem presentium transumptis impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem professus fides adhibeatur, quæ presentibus adhibetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo omninò hominum liceat, paginam hanc nostrarum Confirmationis, Approbationis, Statuti, Decretorum, Ordinationis, Voluntatis, Sanctionis, Mandatorum, & Derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Do-

minicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo. Decimo Kalendas Januarii. Pontificatus Nostri Anno septimo.

CAPUT V.

Sacramentum Penitentia.

1. Quartum Sacramentum est illud Penitentia, de quo hæc habet Trid. sess. 14. cap. 7. de penit. Est autem hoc Sacramentum penitentia lapsi post baptismum ad salutem necessarium, ut, nondum regeneratis, ipse baptismus. Et sicut non regeneratis baptismus in re, vel in voto susceptus, est necessarius necessitate mediæ, ita Sacramentum penitentia in re, vel in voto ea necessitate est necessarium, lapsus post baptismum in peccatum mortale. Potestque definiti: est Sacramentum reconciliantis hominis cum Deo à peccatis commissis post baptismum, virtute clavium, vel absolutionis Sacramentalis, prolata à Sacerdote jurisdictionem habente cum debita intentione.

2. De ipso loquens Florent. in Decret. Eugenii: hæc habet. Quartum Sacramentum, est Penitentia, cujus, quasi materia, sunt, quæ Penitentia: quæ in tres distinguuntur partes; quarum prima, est cordis contritio, ad quam pertinet, ut doleat de peccato commissis, cum proposito non peccandi de cetero. Secunda, est oris Confessio, ad quam pertinet, ut peccator omnia peccata, quorum memoriam habet, suo Sacerdoti confiteatur integraliter. Tertia, est satisfactio pro peccatis secundum arbitrium